

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש מושב שני

פרוטוקול מס' 388
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, י"ב באייר התשפ"ד (20 במאי 2024), שעה 10:00

סדר היום:

תקצוב והתמודדות עם המשבר בענף הבנייה והתשתיות בהשתתפות שר הבינוי והשיכון, מר יצחק גולקנופף

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
ינון אזולאי
ולדימיר בליאק
אלי דלל
שרן מרים השכל
אימאן ח'טיב יאסין
אחמד טיבי
סימון מושיאשוילי
חנוך דב מלביצקי
משה סולומון
חמד עמאר
יצחק פינדרוס
אורית פרקש הכהן
יצחק קרויזר
אליהו רביבו
מיכל שיר סגמן
נאור שירי

חברי הכנסת:

ששון ששי גואטה
יוסף עטאונה

מוזמנים:

שר הבינוי והשיכון יצחק יישכר גולדקנופף
יהודה מורגנשטרן – מנכ"ל, משרד הבינוי והשיכון
מרדכי בבצ"ק – רמ"ט שר הבינוי והשיכון
דוריה גנות – רפרנטית שיכון אגף תקציבים, משרד האוצר
אליעזר חביב – מרכז בכיר, משרד ראש הממשלה
אבי דרוט – ראש אגף תקציבי פיתוח, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
יעקב קוינט – מנכ"ל, רשות מקרקעי ישראל
רות אפריאט – מנהלת החטיבה העסקית, רשות מקרקעי ישראל
נחמיה ון צוק – ראש מטה, רשות מקרקעי ישראל
קרן גלבוע – עו"ד, רשות האוכלוסין וההגירה
ישי לוי – מנהל אף בניין, רשות האוכלוסין וההגירה

משה נקש	—	ראש מינהל לעובדים זרים, רשות האוכלוסין וההגירה
עינת גנון	—	רשות האוכלוסין וההגירה
ראול סרוגו	—	נשיא התאחדות הקבלנים ובוני הארץ
נילי ברוש	—	מנהלת קשרי ממשל, התאחדות הקבלנים ובוני הארץ
אהרון גלילי	—	חבר אגף יזמות ובנייה, התאחדות הקבלנים ובוני הארץ
ענת לובלנס	—	ראש מינהל כלכלה במרכז השלטון המקומי
אלה בן עמי	—	משפחות החטופים
גיל דיקמן	—	משפחות החטופים
ירדן גונן	—	משפחות החטופים
יותם כהן	—	משפחות החטופים
אליה אבוטבול	—	פורום תקוה
מור קורנגולד	—	משפחות החטופים
שמעון אור	—	משפחות החטופים
עינב צנגאוקר	—	משפחות החטופים
זאירו פז	—	משפחות החטופים

ייעוץ משפטי:
שלומית ארליך

מנהל הוועדה:
טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:
יפעת קדם

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

תקצוב והתמודדות עם המשבר בענף הבנייה והתשתיות בהשתתפות שר הבינוי והשיכון, מר יצחק גולדקנופףהיו"ר משה גפני:

בוקר טוב, אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הכספים. אלה בן עמי, בקשה.

אלה בן עמי:

אני הבת של אוהד בן עמי, שנמצא בשבי החמאס 227 ימים, והבת של רז בן עמי, ששוחררה לאחר 54 ימים בשבי. קשה לנו לשבת פה היום. כשהיינו פה לפני חודשיים וחצי, התחננו שלא תצאו לפגרה, אבל בכל זאת יצאתם לפגרה. חשבנו שעד שהפגרה תסתיים לא נצטרך לשבת פה יותר כי הם יחזרו הביתה, אבל אנחנו פה היום. אתם חזרתם - הם לא. כואב לי בלב שאבא שלי יושב שם ואני לא יודעת אם הוא בחיים עדיין, אם יש לו אוכל, אם יש לו מים. הקטע שהכי קשה לי זה שאתם יושבים פה, שכולנו יושבים פה עם מזגן, עם בקבוקי מים וסודה על השולחן, שפשוט מרגיש שזה עבר מאיתנו הלאה. אני מותשת ומתחרפנת מהסיטואציה שהממשלה והכנסת שלנו חוזרות מפגרה כאילו לא קרה כלום, כאילו אין 128 חטופים בעזה, כאילו אין עדיין מלחמה, כאילו אנחנו במצב רגיל, במצב של שגרה - זה פשוט בלתי נסבל.

אני כל יום מנסה לקום בבוקר ולהמציא את עצמי מחדש, להגיד מה עוד אני יכולה לעשות, מה עוד אפשר להגיד כדי ששימוע עלינו - לא עלי אישית, אלא על אבא שלי שיושב שם כנראה בבוקסר, כנראה יחף, עם חולצה קרועה, אם בכלל השאירו לו את החולצה. במשך 227 ימים הוא יושב תחת איומים נוראיים על החיים שלו. תאמינו לי, אני יודעת, יש לי שורדת שבי בבית שהיא עדות חיה למה שקרה שם. היא כל יום מספרת עוד סיפורי זוועה, היא כל יום נזכרת בעוד סיפור מזעזע לספר. זה לא שאנחנו אחרי זה והיא מספרת את זה בתור זיכרון, בתור חלק מהשיקום שלה, אלא אנחנו עדיין בתוך זה, עדיין יש לנו חטופים גברים ונשים שנאנסים כל יום. כל יום מתעללים בהם מחדש, כל יום הם צוברים עוד זיכרון שיהיה להם חרוט בנשמה. אם אנחנו מדברים פה על מספר הימים, אני חושבת שאחד הדברים שצריך לזכור זה שגם אחרי שהם יחזרו תהיה מלחמה, יהיה קרב על להשאיר אותם בחיים כדי שהם לא יתאבדו מהזיכרונות המזעזעים שהולכים להיות להם. אני מבקשת שתתעוררו, שכל נבחרי הציבור יתעוררו. די, אנחנו לא יכולים לחיות את הסיט הזה. תתעוררו ותביאו אותם הביתה.

מלחמה לא מלחמה, תאמינו לי, אני יודעת, אני גרה בקיבוץ בארי, אני יודעת מה זה שמטפטים מעל הראש 20 שנה, אבל זה לא הזמן. הזמן זה להביא אותם הביתה עכשיו.

היו"ר משה גפני:

גיל דיקמן, בקשה.

גיל דיקמן:

כרמל גת, בת דודה שלי, חטופה כבר 227 ימים בעזה. יושבים כאן אנשים - הם הפכו לאחים ואחיות שלי בשבעת החודשים האחרונים - שהאחים והאחיות שלהם, שאבא שלהם או הדודים שלהם חטופים בעזה. זה נראה לכם נורמאלי שאנחנו יושבים כאן ופותרים אתכם עוד כנס? זה נראה לכם נורמאלי שאחרי שאנחנו נגיד את מה שנגיד, אתם תגיד לנו תודה, תיקחו חמש דקות הפסקה, תשתו מים וסודה ותחזרו לדבר על ענף הבנייה? איבדתם את זה, חבריה, אתם מנותקים לגמרי מהמציאות, אתם לא קיימים. אם אתם, 120 חברי הכנסת שלנו, מתעסקים בבולשיט הזה בזמן ש-128 חטופים עדיין בעזה, אתם לא שייכים למציאות, אתם מנותקים לגמרי.

כרמל, בת דודה שלי, ציינה 40 בשבי ביום חמישי שעבר. אני ממש מקווה שהיא יודעת שזה התאריך. אני יודע שהייתה לה מחברת שבה היא עקבה אחרי הימים וסימנה. אני לא יודע אם יש לה אותה עכשיו, אני לא יודע אם היא אכלה משהו ביום הולדת שלה, אם היא ידעה בכלל שזה יום ההולדת שלה. כאן יושבים ומדברים על ענף הבנייה. איזו בנייה? איזה ענף? מי אתם בכלל? חברי הכנסת שלנו, אתם לא מבינים שאם לא תדאגו להחזיר אותם לא תהיו פה? אין לכם ולבניין הזה זכות קיום אם האזרחים שבשבילים אתם אמורים לעבוד ובשמם יצאתם עכשיו לפגרה לא יחזרו. אתם לא מבינים שלממשלה שבה אתם מכהנים, שלקבינטים שבהם אתם יושבים, שלועדות שבהן אתם מברברים אין זכות קיום כל עוד 128 חטופים נמצאים בשבי. אני יודע שיש פה כמה אנשים ששואלים מידי פעם למי רע פה, למה שיתפרק משהו, למה שנפרק את הממשלה הרי לאף אחד לא רע. לנו רע, רע לנו מאוד, רע מאוד לחטופים שלנו בשבי. אם אתם לא יודעים לטפל בזה, אם אתם לא יודעים להוביל למציאות שתחזיר אותם הביתה ותקנה

מחדש את זכות הקיום לבית הזה, לממשלה הזאת, לנבחרי הציבור, אתם, כל ה-120, פשוט לא תהיו פה, יהיו 120 אחרים במקומכם שידאגו להחזיר את האזרחים הביתה, הדבר הכי פשוט והכי בסיסי. אין עתיד בלי שהחטופים יהיו בבית, אין כנסת, אין ממשלה, אין מדינה בלי שחטופים יחזרו הביתה.

אנחנו תיכף נסיים פה, כל אחד יגיד את הדבר המרגש שלו, אתם תעשו פרצוף רציני, תגידו תודה רבה, תיקחו חמש דקות הפסקה ותחזרו לדבר על מה שנראה לכם שהוא המציאות. אנחנו מחוברים למציאות, לא אתם. אתם כבר הרבה זמן מנותקים מהמציאות. הגיע הזמן שתתחברו למציאות ותחזירו אותם הביתה, אחרת לא תהיו כאן. אנחנו נהיה כאן גם אם אתם לא תהיו פה.

היו"ר משה גפני:

ירדן גונן, בקשה.

ירדן גונן:

אני אחותה הבכורה של רומי גונן, אחת מ-17 הנשים האחרונות שנותרו בשבי. יש 128 אנשים בשבי, אם זה ילדים, גברים, נשים וזקנים. אנחנו לא בטוחים כמה מתוכם בחיים, אבל אנחנו יודעים ש-17 מתוכם הן נשים. כבוד השר, בסרטון שהיה רגע לפי שנכנסת צוינה עדות על תקיפה מינית שעמית סוסנה חוותה בשבי. עמית, בחורה בת 40, היא בחורה אמיצה. אחותי בת 23 היא עדיין ילדה. היא אמנם ילדה מדהימה, חזקה, אמיצה, שורדת, מנהיגה, לוחמת צדק, אבל עדיין ילדה. היא ילדה שתקועה בידי חמאס, בידי טרוריסטים כבר 227 יום. עמית הייתה בחמישים וקצת ימים של סיוט שהרגישו כמו חמש מאות וקצת ימים. היא הספיקה לחוות שם דברים שקשה להעלות על הדעת, שקשה להגיד בקול רם. אתם יודעים שקשרו אותה למקל ותלו אותה כאילו היא תרנגול? שהרביצו לה? שכמעט הידיים שלה נתלשו מהמקום? שקשרו אותה בשרשראות? עמית הייתה חסרת אונים. שמעתם על העדות של התקיפה המינית שהיא עברה באיומי אקדח? מה אם אחותי חווה את זה עכשיו? מה אם כל אחת מהנשים האלו חוות את זה כל דקה ביום במשך 227 יום? אנחנו יושבים פה עם המזגן, יכולים לצאת לנשום אוויר אם קצת קשה, יכולים לאטום אוזניים אם אנחנו לא רוצים לשמוע את מה שכואב, יכולים לשתות סודה, יכולים לאכול, יכולים לדבר עם חברים שלנו, יכולים להתקשר למשפחה שלנו ולהגיד שקשה לנו. 227 יום אחותי לא קיבלה חיבוק מהמשפחה שלה, לא יכולה להתקשר לאימא שלנו כדי להגיד שכואב לה, שקשה לה, לספר לנו על הפציעה שלה ביד כי ירו בה ב-7.10.

תפסיקו להתעסק בדברים אחרים. יש לנו שם חיילים שנותנים את הנשמה, שמקריבים את החיים שלהם בשביל ביטחון אזרחי מדינת ישראל ובשביל שהחטופים והחטופים יחזרו הביתה. הם מרגישים אשמים שהם לא מצליחים. חיילים, סדיר ומילואים, מרגישים אשמים. אסור לנו לגרום להם להרגיש ככה. הם חייבים לקבל את התוצאה הרצויה של המעשים שלהם. תעזרו למדינה שלנו לחזור לעצמה, תחזרו להיות על זה כאילו אנחנו ב-8.10, לא כאילו אנחנו ב-20 במאי. אני תקועה ב-8.10 כשאני כבר יודעת שאחותי חטופה. בבקשה תעשו הכל, כי בלעדיהם החיילים לא יחזרו, נאבד עוד אנשים שלנו והאתוס הישראלי ילך לפח. תחזירו לנו את התקווה, כי יש תקווה שהבנים והבנות ישובו לגבולם.

היו"ר משה גפני:

יותם כהן, בקשה.

יותם כהן:

אני האח הגדול של נמרוד כהן, חייל שנפל ב-7 לאוקטובר. אני לא ארחיב עליו, כי אני חושב שאחרי 227 ימים כל אחד שמסתובב במשכן הזה צריך להכיר כל אחד ואחד מהחטופים, בטח את כל החיילים שנחטפו כי אין הרבה כאלה, אבל אם אנשים לא מכירים אותם בעל פה, אז אולי אחרי ש-8 חטופים יחזרו לארץ כל אחד מ-120 חברי הכנסת יאמץ חטוף והכל יהיה בסדר.

אנחנו אחרי סופ"ש שבו עוד ארבעה חטופים חזרו. אני אומר חזרו, אבל הם לא באמת חזרו. אומרים שהם חזרו בארונות, אבל אפילו בארונות הם לא חזרו. למי שלא ברור, חטופים חוזרים בשקיות, לא בארונות. אני לא יודע מי מדמיין שחוזרים מעזה חטופים בארונות עם דגלי ישראל. כל חטוף חוזר בשקיות. חוזרות שאריות, לא גופות. כבר שבעה חודשים אנחנו מפחדים שהקרובים שלנו יחזרו בשקיות לארץ. בשישי האחרון חזרו אזרחים ישראלים בשקיות לארץ.

כל אחד מ-120 חברי הכנסת, לא משנה אם מימין או משמאל, הוא נבחר ציבור. על כל קבר של חטוף שחזר לארץ בשקית חקוקים, למרות שזה לא חרוט ולא רואים את זה, השמות של 120 חברי הכנסת.

על כל קבר וקבר של נרצח ועל כל קבר וקבר של חטוף שחוזר בשקיות השמות של כולכם, של כל חברי הכנסת פה חקוקים לעד. אתם חתומים על כל אחד ואחד מתעודות הפטירה שלהם.

היום בבוקר פתחו ישיבה של ועדה בכך שמקווים שזו הפעם האחרונה שיראו אותנו. אני לא מאמין בזה, אני מאמין שתראו אותנו עוד הרבה זמן. היינו פה לפני שהכנסת יצאה לפגרה ואנחנו פה היום כשהיא חוזרת. לא קרה כלום מאז, יש רק עוד קברים חדשים. על כל חטוף שיוציאו תעודת פטירה כל 120 חברי הכנסת, לא משנה מהאופוזיציה או מהקואליציה, יהיו חתומים בדם. לא נראה לי שהפנמתם את זה, רבותיי.

אני ב-7 באוקטובר הייתי קצין בצה"ל. אני ואח שלי שירתנו באותה חטיבה. כשהלכתי לחפש את אח שלי בעזה עם הטנק, לא מצאתי אותו. כשהייתי קצין בצה"ל, הצדעתי להמנון, תפסתי מהמדינה הזאת משהו. אני חייב להגיד לכם, רבותיי, שהתפיסה הזאת אצלי התפוררה, התנפצה. תפסתי מהמושג הזה של חבר כנסת במדינה הזאת, בלי קשר לימין או לשמאל. תתביישו לכם, שכולכם תתביישו לכם. אח שלי היה רק בן 19, אפילו לא שני עשורים בארץ הזאת. הוא התגייס לשריון כי הוא היה צריך. ב-7 באוקטובר הוא הלך להגן על אזרחים מניר עוז. אני שמעתי בהקלטות הקשר שרבע שעה הם צרחו לעזרה ואף אחד לא הגיע. אמר המ.מ בקשר שהטנק שלו לא עובד, אבל במשך רבע שעה עזרה לא הגיעה. גם כשהוא אמר שהוא שומע מחבלים סביב הטנק, אף אחד לא הגיע. מה קרה אחרי רבע שעה? קולות בערבית, לוקחים אותם. אני לא מוכן שאח שלי יחזור בשקיות. כמו שאמרו פה לפני, אין לכנסת ישראל זכות להתקיים כל עוד יש אפילו חטוף אחד בעזה. אני מקווה שהייתי מספיק נוקב ומקווה שתפנימו את זה.

היו"ר משה גפני:

אליה אבוטבול, בקשה.

אליה אבוטבול:

אני גיסו של איתן שחטוף בעזה. בעוד שבוע וחצי איתן אמור לחגוג 24. בינתיים הוא כמו שאר החטופים עמוק עמוק במנהרות של עזה ושל החמאס. אני רוצה לדבר על מושג שאולי אנחנו לא מבינים אותו כראוי. לחץ על חמאס זה לא לבוא עם חצי אוגדה או עם שתי חטיבות ולחכות שאולי יהיה משהו, שאולי משהו יצא. לחץ זה גם לא רק מבצעי צבאי שיוציא את החטופים, לחץ זו מלחמה. אם לא נתחיל לפעול כמו שפועלים במלחמה, אנחנו יכולים לא לראות אותם, לא לנצח, להפוך את כל המדינה לחטופים. אנחנו חייבים להגביר את העוצמה, להיכנס עוד יותר עמוק לרפיח, עוד יותר בכוח. נצליח להביא את החטופים רק כשהמחבלים ייכנעו ויגידו שאין להם אוויר, שהם רוצים לחיות. אם לא נעשה את הלחץ הזה, החטופים לא יחזרו לכאן.

היו"ר משה גפני:

מור קורנגולד, בקשה.

מור קורנגולד:

אני אח של טל שוהם שנחטף מקיבוץ ניר עוז. איך ישנתם בחודשיים האחרונים? טוב? המזגן עבד? אכלתם? שתיתם? נרגעתם? השכבתם את הילדים לישון? הערתם את הילדים לבית הספר? אלו פעולות מאוד בסיסיות שכבר שמונה חודשים אח שלי לא יכול לעשות. אני לא יודע לדבר ברגש ולא יודע לדבר בשקט. נמאס לי. אם יקרה משהו לאח שלי, אני ארדוף יום יום כל אחד מכם, אני לא מפחד להגיד את זה. אתם במשך חודשיים וחצי הייתם בפגרה. החטופים, מישהו יודע מה קרה להם? אולי החטופים מתו. 128 חטופים סובלים יום יום. איך אני אוכל לגדל את הילדים שלי כאן? איך אני אוכל להגיד כן למילואים? כשהלכתי לצבא ידעתי שלא מפקירים אף אחד מאחור, אבל פה כבר שמונה חודשים מפקירים את החטופים, מפקירים את משפחות החטופים. אתם יושבים פה ומדברים על הנושאים הכי לא חשובים שיש. כרגע הדבר הכי חשוב זה 128 החטופים.

אני מאמין שמעבר לזה שיש לכם תפקיד ציבורי אתם גם בני אדם עם לב, לכן אני מציע לכם לזכור את נווה ויעל בני השמונה והשלוש, הילדים של אח שלי שחזרו מהשבוי. אני לא יכול לעבוד על הילדים של אח שלי ולהגיד להם איפה אח שלי, כי הם יודעים, כי הם עברו את ההרא הזו. ילד בן שמונה היה צריך לסבול את ההרא הזו.

החמאס הוא ארגון טרור, ארגון נאצי, אבל מי שלא שמר עלינו זו מדינת ישראל, מי שלא שמר על החיילים שלנו זו מדינת ישראל. אם לא תתחילו להתעורר על עצמכם, אני באופן אישי ארדוף אתכם יום

יום. אם יקרה משהו לאח שלי ולחטופים החיים אנחנו נרדוף אתכם יום יום. אני רוצה להזכיר לכולם שאנחנו צריכים להחזיר 128 חטופים. צריך להחזיר את החיים לשיקום ואת הנרצחים לקבורה. תסתכלו היום בערב במראה ותשאלו את עצמכם אם אתם אחראים ומה עשיתם עבור החטופים.

שמעון אור:

אני דוד של אבינתן. אבינתן הוא הבן של ירון, אחי התאום, שנחטף יחד עם נועה ארגמני בטבח שמחת תורה. עד היום אנחנו לא יודעים מה קורה איתו. אם היו מציעים לכם, המפלגות החרדיות, לקבל את מתווה הגיוס על פי איך שאתם חושבים אבל שלא תטבלו את המרור בחרוסת, אנחנו יודעים שבחיים לא הייתם מקבלים את ההצעה הזאת. למה? כי דת לא מוותרת לעולם על העקרונות שלה. כשנכנסים לעימות מול דת האיסלאם, מול חמאס, צריכים לדעת שדת לא משנים אפילו טיפונת. חמאס הוקם כדי להחזיר את הדת חזרה לערביי ישראל. אחמד יאסין אמר לפני 40 שנה שב-2027 ישראל הולכת להיעלם, זאת הייתה הנבואה. מי מעלה בדעתו שחמאס יהיה מוכן לוותר על הנבואה שלו, יהיה מוכן שיפחידו אותו עם ההחלטה של ממשלת ישראל למוטט אותו? ברור שהם לא יסכימו, ברור שלא תהיה עסקה. הם ישתמשו בחטופים כדי לחסל את מדינת ישראל כדי ליצור כאוס בתוך מדינת ישראל.

אתם, חברי הקואליציה, הייתם אמורים להסביר לראש הממשלה, לגלנט ולגנץ שאין מה לעשות בקטע של עסקה, שאת מה שהם התחייבו לעשות דרך לחימה הם צריכים לבצע. הלחימה עכשיו כמעט ולא קיימת. נמצאים עכשיו בפאתי רפיח, כשכל הזמן מסתכלים אחורה כדי לראות אם חמאס מוכן לעסקה. במקום לסגור את הנושא הזה של רפיח ולקחת משילות על כל עזה עד שנוציא את החטופים באצבעות ובציפורניים מהקברים כי הם פזורים בכל עזה, יושבים ולא עושים כלום. אתם בתוך הממשלה הזאת. אני צריך להסביר שאין מה לדבר, שצריך ללחוץ כדי שהמלחמה תהיה סופית ומוחלטת, אבל אתם לא עושים את זה.

אם לא יהיו שלושה שבועות לסגירת רפיח, אם לא תהיה שנה משילות כדי להחזיר את החטופים ורק תמשיכו לגעגע, אנחנו באמת נרדוף אתכם. כולכם תלכו לפח הזבל ההיסטורי, לא רק מי שנמצא בקבינט הביטחוני המצומצם, שזה גלנט, גנץ וביבי. אנחנו נדאג שיקומו אנשים חדשים שמסתכלים אחרת על המציאות. עוד לא אפסה תקווה. חברי הקואליציה, תלחצו לסגור את מה שהבטחתם. אם הבטחתם שלחימה תסגור את המעגל, תסגרו אותו כמו שצריך, אל תפחדו. תודיעו על שנה של משילות על עזה כדי להחזיר את החטופים ואחרי זה יהיו בחירות, עם ישראל יכריע מה הוא רוצה לעשות. חייבים להיות מחויבים לחטופים.

(הישיבה נפסקה בשעה 10:50 ונתחדשה בשעה 10:55).

היו"ר משה גפני:

אני מקדם בברכה את שר הבינוי והשיכון, הרב יצחק גולדקנופף, את המנכ"ל, יהודה מורגנשטרן ואת מנהל המינהל, ינקי קוינט. אנחנו דנים בתקצוב והתמודדות עם המשבר בענף הבנייה והתשתיות. ראול, אתם הרבה זמן מבקשים את הדיון הזה. אני שמח שהשר כאן, שהוא נעתר לבקשתנו. אדוני השר, הבמה לרשותך.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

ברשות היושב ראש הרב משה גפני, יושב ראש ועדת הכספים, חברי הכנסת, אנשים מכובדים, קבלנים, נשיא התאחדות הקבלנים, המנכ"לים שעובדים איתי יחד, כל אחד בשמו הטוב יבורך. אני מכהן היום כשר הבינוי והשיכון, זה התפקיד שאליו נבחרתי, ואני עושה את כל המאמצים יחד עם המנכ"לים שעובדים איתי.

אני רוצה להתחיל לדבר על מה שקורה במדינת ישראל בנושא של הבינוי, של השיכון, של העובדים הזרים והדברים סביב זה. אין ספק שאנחנו נמצאים בשנה קשה מכל הבחינות, לא רק מבחינת השיכון. זו שנת מלחמה. גם השנה הקודמת הייתה שנה לא קלה כי הייתה העלאת ריבית, אבל זה לא היה שייך לשיכון, זה היה שייך יותר לאוצר. אנחנו התמודדנו עם הדברים על ידי כך שהבאנו עסקאות, מכרזים, האצנו את הבנייה. אנחנו נמצאים היום בעידן קשה, עידן שבו המלחמה עוטפת אותנו מכל הכיוונים.

למחרת ה-7 באוקטובר הרמתי טלפון לכל ראשי המועצות האזוריות בעוטף עזה, עשיתי איתם "זום", כדי לראות מה אנחנו יכולים לעשות. משרד הבינוי והשיכון יצא מאז לדרך ולא מפסיק עד היום לעמוד בקשר עם תקומה ועם האנשים שהיו גרים בקיבוצים ובמושבים בעוטף עזה. הבאנו להם דירות בתל

אביב, דירות בקרית גת, מקומות מגורים בבארי, קרווילות בחצרים ובחולית. עשינו את מה שאפשר, כדי להקל על אלה שנפגעו ב-7 באוקטובר.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

כמה זה במספרים? כמה הבאתם?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

אני חושב שלמעלה מ-1,000 דירות, וזה נעשה דרך חברת עמידר. אנחנו ערים לבקשה של הקבלנים במדינת ישראל לגבי עובדים זרים. יש לנו את הבעיה עם הפלסטינים, אם להכניס אותם או לא להכניס אותם. כרגע אין החלטה להכניס אותם חזרה לעבודה, שזו לא החלטה שלי, זו החלטה כללית של הממשלה, לכן אנחנו עושים את כל המאמצים להביא עובדים זרים ממדינות כמו הודו, כמו סרילנקה. כמובן שהדרך קשה, מלאה באבני נגף. שלחנו משלחות של משרד הבינוי והשיכון לסרילנקה ולהודו על מנת למיין את העובדים - מי טוב לבטון, מי טוב לברזל, מי טוב לטיח. השקענו הרבה כסף בזה. הצלחנו להביא אבל לא כמו שחשבנו. כל שבוע מגיעים לאט לאט, טיפין טיפין.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

כמה הגיעו מאז ה-7 באוקטובר?

יהודה מורגנשטרן:

למעלה מ-14,000.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

כמה חסר לנו?

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל):

כבוד השר, למה צריך להביא עובדים זרים ולא שעובדים ישראלים יעשו את העבודות האלו? יש הסבר?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

הקדשנו שני מיליארד שקל לנושא של סבסוד ופיתוח באזורי עדיפות לאומית, ועל כל דירה נתנו סבסוד של 50,000 שקל.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

באיזה אזורים?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

בכל האזורים של עדיפות לאומית.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

שזה? אלו דירות של 600,000 שקל?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

אלו לא דירות של 600,000 שקל, אלו דירות בערים שהממשלה קבעה שהן בעדיפות לאומית.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

תיתן דוגמה לערים שבהן מקבלים הנחה של 50,000 שקל.

נאור שירי (יש עתיד):

מטולה.

ששון ששי גואטה (הליכוד):

לא רק מטולה. אל תהיה קיצוני, נאור.

נאור שירי (יש עתיד):

אני קיצוני?

ששון ששי גואטה (הליכוד):

פה מדברים על עדיפות לאומית.

נאור שירי (יש עתיד):

נשמה, אתה יודע באיזו ממשלה אתה יושב?

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

מישהו גר במטולה עכשיו?

ששון ששי גואטה (הליכוד):

הייתה החלטה מצוינת.

נאור שירי (יש עתיד):

איזה יישובים?

ששון ששי גואטה (הליכוד):

במעלה יוסף אתה יכול לקבל, במרום הגליל אתה יכול לקבל, במבואות חרמון אתה יכול לקבל.

יהודה מורגנשטרן:

כל דירה בבנייה רוויה באזורי עדיפות לאומית.

היו"ר משה גפני:

תן דוגמה לאזור עדיפות לאומית.

יהודה מורגנשטרן:

נתיבות, אופקים, קרית שמונה, עפולה.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

לנושא הזה הוקצו שני מיליארד שקל?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

1.1 מיליארד. הקדשנו כמה מאות מיליונים לרשות הממשלתית להתחדשות עירונית. רק בשבוע האחרון חתמנו עם חמש ערים, ביניהן רמלה, חולון.

נאור שירי (יש עתיד):

גם טבריה?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

טבריה לא הייתה ברשימה.

נאור שירי (יש עתיד):

בית שאן?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

לא.

נאור שירי (יש עתיד):

לעשות התחדשות עירונית בחולון? איפה שאין כדאיות כלכלית צריך לעשות.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

הקדשנו עוד מאות מיליונים לתמרוץ היתרים והגברת שיווק קרקעות למגורים. אנחנו יוצאים בשבוע הבא בהגרלה נוספת שבה אנחנו נותנים עדיפות לחיילי מילואים של 20%, מה שלא היה עד היום. לפני המלחמה הלכנו לקראת חיילי מילואים ב-10%. עכשיו הגדלנו ל-20%, משהו כמו 5,000 דירות בערים כמו מגדל העמק, אלעד.

נאור שירי (יש עתיד):

אלעד היא בעדיפות לאומית? יש חיילי מילואים באלעד?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

ודאי שיש. אנחנו עכשיו בהיערכות לבנייה של עיר חרדית חדשה בשם כסיף. הבאנו הרבה דירות, אם ידוע לכם, לציבור החילוני ולציבור החרדי בקרית גת. חודש אחרי שנכנסתי לתפקיד קרא לי מבקר המדינה, הראה לי שלושה ספרים עבי כרס של דוחות מבקר המדינה משנת 2017 עד 2022, ואמר לי שלמרות שהחרדים מהווים 13% מכלל האוכלוסייה, במדינת ישראל בשנים 2017 עד 2022 בנו לחרדים רק 4%. הוא ביקש ממני לדאוג שיהיה גם לחרדים משהו, להשלים את הפערים הקודמים. אנחנו לא מקפחים אף אחד. אנחנו עדיין ממשיכים בכל הערים בארץ לצאת למכרזים, אם של משרד השיכון, אם של מינהל מקרקעי ישראל, ואנחנו מקווים שנוכל להביא ברכה לציבור גם בימים הקשים האלה.

היו"ר משה גפני:

רק כסיף זה לא פתרון. ראול סרוגו, בקשה.

ראול סרוגו:

בוקר טוב לכל הנוכחים. אחרי הפתיחה של משפחות החטופים קשה לדבר על הנושאים שלנו, אבל אין ברירה, אנחנו צריכים להמשיך את החיים יחד עם הטיפול שהם צריכים לקבל. סימבולי מאוד מה שקורה כרגע. ראשית, ועדת הכספים, ואני מודה לך אדוני היושב ראש, בחרה לפתוח את מושב הקיץ שלה בדיון על ענף הבנייה. מצד שני, אני לא רואה פה נציג בכיר של משרד האוצר כדי לתת הסברים על הדברים שאני הולך להציג. האנשים שנמצאים פה בחדר עושים מאמץ גדול מאוד - גם משרד השיכון, גם האגף להתחדשות עירונית, גם רמ"י וגם רשות ההגירה, אבל עדיין העסק הזה לא עובד. חסרים לנו היום למעלה מ-80,000 עובדים. כמות של 50,000 עובדים זרים אישרה הממשלה להביא, כאשר עד עכשיו הגיעו מתוך 14,000 רק 5,000. במשך שמונה חודשים הממשלה הביאה רק 10% מתוך כל העובדים שהיא הכריזה שהיא רוצה להביא.

יש לנו מחסור בחומרי בנייה בעקבות המצב עם טורקיה, וגם עלויות חומרי הגלם עולות כל הזמן. שאף אחד לא יתפלא כאן למה מחירי הדירות לא יורדים. גם עלות העבודה עולה. עלות יום עבודה של עובד זר עלתה מ-700, 800 שקל ליום, ל-1,500 שקל ליום. יש הרבה חברות בנייה שנמצאות בקשיים, יש חברות שנסגרות, יש אתרי בנייה סגורים. 40% מאתרי הבנייה שוממים. נמצא פה לידי קבלן שבונה בבית שמש פרויקט של 200 יחידות דיור. הפרויקט שלו לא זז במשך 8 חודשים. בתי ספר ובניה ציבורית לא בונים, נטשו את אתרי הבנייה. אם משהו חושב שיהיו גני ילדים ובתי ספר שייפתחו ב-1 בספטמבר, הוא טועה. ב-1 בספטמבר ילמדו עשרות תלמידים בכיתה, יהיו 40,45,50 תלמידים בכיתה בחלק מבתי הספר בגלל זה. יש איחורים צפויים של פרויקטים, של דירות. אנחנו מוסרים דירות היום חצי שנה יותר מאוחר ממה שהתחייבנו כלפי רוכשי הדירות. רוב הקבלנים בישראל ימסרו בעיכוב של חצי שנה. למה הם אשמים? במה הם אשמים הקבלנים האלה? משרד האוצר מסרב בכל תוקף לקיים דיון עם משרד השיכון ואיתנו לגבי הפיצוי לקבלנים שמאחרים במסירה של דירות. מי יתמודד עם זה? לאן זה יתגלגל בסופו של דבר? או שחברת הבנייה תקרוס, או שיגלגלו את זה לרוכשי הדירות.

חברים, אנחנו במצב של lose-lose situation, הפוך מ-win-win. ה-lose הראשון, צניחה של 55 מיליארד שקל ברבעון הרביעי של 2023 וברבעון הראשון של 2024. המשמעות של זה היא 3% פחות בתוצר הלאומי בחצי שנה. ה-lose השני, מחירי הדירות מזנקים. מחירי הדירות עולים באחוז כל חודש כבר שלושה חודשים. מחירי השכירות עלו ברבעון הראשון של השנה ב-7%. ה-lose השלישי, שזה ה-lose הכי גדול, זה הפסד הכנסות צפוי של 40 מיליארד שקל רק מענף הבנייה והתשתיות. ה-40 מיליארד האלה כוללים הפסד בגין הקרקע. אם תשוו את זה ל-2022, אז ב-2022 המדינה גבתה מקרקע, ממסי נדל"ן, ממס הכנסה וממע"מ על ענף הבנייה 90 מיליארד. 2023 נגמרה בגבייה של 50 מיליארד. הלוואי שבשנת 2024 נגיע ל-50 מיליארד.

אנחנו חייבים למצוא פתרונות, כשהפתרון הראשון הוא הבאת 45,000 עובדים זרים תוך 60 יום. זה אפשרי, רק צריך לנהל את האירוע הזה, צריך לתת כסף לרשות ההגירה. כמה כסף אתה צריך מהאוצר בשביל לשים 200 פקידים? הייתי בכנס בכפר חב"ד שבו אמרתי שצריך לשים בחדר אחד 200 אברכים וללמד אותם איך לבדוק ניירת. כמה זה יעלה? 10 מיליון? 20 מיליון? 30 מיליון? 50 מיליון? בוא נביא אותם מהר, כדי שיוכלו לבדוק את הניירות ולהוציא את הוויזות. אם אנחנו לא מסוגלים להביא את העובדים הזרים, בואו נכניס עובדים פלסטינים.

חנוך דב מלביצקי (הליכוד):

לא ניתן להכניס פלסטינים.

נאור שירי (יש עתיד):

הם כבר נכנסים.

ראול סרוגו:

לכל דבר יש מחיר. אם אתם רוצים להביא את הזרים, אנא תביאו אותם, אבל אם אתם לא מסוגלים להביא אותם, לפחות אל תהרסו את הכלכלה. הקבלנים, במיוחד בתחום הביצוע, קורסים, הם לא קיבלו שקל במתווה הפיצויים. מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון המוכשר הוביל מהלך של לפצות את הקבלנים על איחור מסירה לדיירים, אבל האוצר הכשיל אותו. כמו שהקבלנים לא אשמים באיחור במסירה, כך גם הדיירים לא אשמים וצריכים לקבל פיצוי. המדינה צריכה לתמוך בנו בעניין הזה.

האוצר חייב להכין תכנית. נעשו דברים טובים באגף להתחדשות עירונית בנושא של הפיתוח בפריפריה, אבל זה לא גיים ציינג'ר. צריך להכין תכנית שתאיץ את ענף הבנייה. הרבעון הראשון של 2024 הסתיים עם לא יותר מ-10,000 יחידות דיור. קצב של 40,000 דירות בשנה זה קצב שיעלה את המחירים. אם לא תהיה תכנית שתעודד את ענף הבנייה ותתמרץ קבלנים לבנות יותר, אנחנו נראה עליות מחירים כאלו שאנחנו עוד נתגעגע ל-22% שהיו ב-2022. כבר עכשיו המחירים עלו ב-12% לשנה, כשהקצב הזה רק ילך ויגבר. אנחנו רואים שכמות הדירות שנמצאת בידי הקבלנים למכירה, שהן לא דירות מוכנות, הולכת ויורדת. היו 70,000 דירות כאלו, עכשיו יש 66,000, מה שאומר שהכמות הנמכרת של הדירות הרבה יותר גדולה מהתחלות הבנייה.

מה האוצר רוצה לעשות? הוא רוצה להמשיך עם מס הרכישה הגבוה למשקיעים. כשהעלו את מס הרכישה למשקיעים, מחירי הדירות עלו ב-20%. כשאתה מוריד את מס הרכישה למשקיעים, מה קורה? משקיעים חוזרים חזרה, קונים דירות, כשעל כל דירה שקונה המשקיע הקבלן שם ארבע דירות בשוק. איך

המחירים יתאזנו? על ידי התחלות בנייה שילכו ויגדלו. צריך להוריד מיסים מהקבלנים כדי שיבנו יותר. המלחמה היום היא לא על הקרקע, היא לא על התכנון, היא על הכדאיות הכלכלית של יזמים. צריך לתת תמריצים לקבלנים כדי שיבנו יותר. הדברים האלה לא מנוהלים כרגע מספיק טוב, והאוצר נשאר הרחק מהאירוע.

היו"ר משה גפני:

חבר הכנסת רביבו, אתה עומד בראש הוועדה של העובדים זרים. האם אתה יכול להגיד לכולנו מה המצב?

אליהו רביבו (הליכוד):

לגבי חלק מהנושאים מתקיים אצלי דיון יותר מאוחר בוועדה. אני מבקש לבטא כמה נקודות שמובילות בהכרח למצב. ראשית, הטיפול ברגולציה הולך ומעמיק. בכל פעם שמנסים לטפל ברגולציה אנחנו מוצאים את עצמנו עם החלטות רגולטוריות מכבידות ומסרבלות יותר. הדבר השני, חוסר ערבות הדדית בין תאגידי כוח אדם. תופעת הברחנים של עובדים זרים שמגיעים לארץ היא תופעה איומה ופסולה. ברגע שהעובדים הזרים עוברים את התהליך הראשון במל התעופה הם כבר נמצאים בידי המעסיק החדש, לא בידי זה שהזמין אותם, מימן אותם, ייחל להם. באותו רגע הם הופכים להיות ברחנים, מה שיוצר מצב של חוסר הדדיות בין התאגידים. נכון להיום זה גוף שחלק ממנו, בוודאי צורת הניהול שלו והאיכות שלו, הוא קרטל ומונופול שמכביד על התהליך ובעטיו יש גם פחות כניסה של עובדים זרים לארץ, יש מיונים פחות מוצלחים ופחות שליטה ומעקב אחר שמירה על העובדים.

הגיע הזמן שנפסיק להיות פופוליסטיים, לעצום עיניים ולדבר בכמה שפות. באופן מנותק לחלוטין משיקולי ביטחון נכנסים פלסטינים באופן לא מבוקר, אם כמשיגי גבול דרך פרצות, אם באמצעות אישורים ששירותי הביטחון הכללי מנפיקים. יש הבדל עצום בין מתן אישור העסקה לבין מתן אישור תעסוקה. עובד פלסטיני יכול להיכנס לארץ ואף ללון בה בהגדרת 00 אם הוא שילם לאיש הנכון. איזה צרכים אישיים יכולים להיות לו פה אם לא עבודה תחת מעסיק? נוצר מצב שבו קבלן ישראלי נתקל במי שהיה עובד שלו עד ה-7 באוקטובר כמתחרה שלו.

היו"ר משה גפני:

מה אתה מציע?

אליהו רביבו (הליכוד):

הגשתי לראש הממשלה נייר עמדה לגבי הטיפול בעובדים הפלסטינים. אם יש פלסטינים, צריך להחליט איך יש פלסטינים, ואם אין פלסטינים, צריך לראות מה החלופה שלהם ואיך נאבקים בכניסה הבלתי חוקית והמקומבנת שלהם.

יש החלטה שרירותית של האוצר לעניין גביית אגרות על כניסת עובדים. מעבר לכל התשלומים שתאגיד אמור לשלם בשביל להיות זכאי להזמין עובדים, יש גם אגרות שנתיות. אם תאגיד מזמין עובד והעובד מגיע ביוני, התאגיד אמור לשלם על חצי שנה שהוא לא נהנה ממנו. אם מדובר ב-100 עובדים כאלה, אנשים לא יכולים לעמוד בזה. מי שכבר עושה את זה מייקר את עלויות העסקה, דבר שמתגלגל באופן ישיר ליוקר המחיה, להכבדה על מנוע הצמיחה המרכזי במשק והחוסן הלאומי והחברתי שלנו. אם נוסיף על כך את המשבר בדרכי התעבורה האוויריים שמביאים עובדים, גם על כך יש לי רעיונות שאני לא אפרט פה.

היו"ר משה גפני:

מוזמנים אליך לוועדה. אלי דלל, בקשה.

אלי דלל (הליכוד):

אדוני השר, תודה שאתה נוכח פה. "תבן אין ניתן לעבדיך ולבנים אומרים לנו עשו" - זה מה שקורה היום עם הקבלנים. ענף הבנייה תמיד היה הקטר של הכלכלה, במיוחד היום כשאנחנו נזקקים לענף הבנייה בנושא הצמיחה. אנחנו רואים שנכון להיום אין דבר בענף הזה שהממשלה, שהרגולטור לא שמים לו רגליים. שמענו קודם את ראול סרוגו, שהיה צנוע ושקט מידי. אם הענף הזה יקרוס, הוא לא יוכל להשתקם. לאף אחד היום אין מספיק כסף כדי לקנות קרקע. יכול להיות שיש היום הרבה שיווקים, זה

בסדר, ואני חושב שהמינהל עושה את מה שצריך, אבל צריך לשנות את השיטה. יכול להיות שצריך לעשות איזו שהיא תכנית עם הקבלנים, אולי לתת משהו בתשלומים כדי שיהיה להם איזה שהוא אופק.

שמענו את חבר הכנסת אליהו רביבו, הוא עושה המון דברים בוועדה, רק הבעיה שלא תמיד הדברים מגיעים לאוזניים של הממשלה ולביצוע. בלי עובדים אי אפשר לעשות כלום. אם אישרו 50,000 עובדים זרים לפני כמה חודשים, הם כבר היו צריכים להיות פה. אותו דבר עם הנושא של האגרות של העובדים וחומרי הבנייה. למזלנו לא סגרו את מפעל נשר כי ישבנו פה בוועדה ועשינו את כל מה שצריך. למרות מה שקורה היום עם טורקיה, מפעל נשר יצא בהצהרה שהוא לא יעלה מחירים והוא יגדיל את הייצוא. אנחנו צריכים לחזק את הכחול לבן, לחזק את כוח העבודה, לחזק את הקבלנים ואת היוזמים. שלא לדבר בכלל על העלאת המחירים של הדירות. קורת גג לצעירים זה דבר מאוד מאוד חשוב.

חברי חבר הכנסת ניסים ואטורי ואני הגשנו הצעה לתת קרקע חינם, או בהנחה משמעותית, לחיילים בנגב ובגליל. ראש הממשלה לפני כחודש ומשהו אימץ את ההצעה. לא ראיתי שום התקדמות בנושא הזה באף מקום. הייתי מבקש לדעת מה קורה עם זה.

דיברו על תכנית בענף הבנייה, אבל את התכנית הזאת צריך לעשות יחד עם האוצר, יחד עם התאחדות הקבלנים. בלי תכנית ובלי אבני דרך אי אפשר להתקדם, אנחנו הולכים באפלה.

היו"ר משה גפני:

ולדימיר, בקשה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

תודה רבה, אדוני היושב ראש. הקשבתי בקשב רב לראול ונזכרתי שבשבוע הראשון אחרי פרוץ המלחמה ראינו את הבעיות שהולכות להיווצר עם העובדים הזרים ואת הקריסה שעלולה להיות בענף הבנייה. אנחנו היום 227 ימים מפרוץ המלחמה ולממשלה אין תכנית. כבר אז ראינו שיהיו עשרות אלפי עובדים שיחסרו. אני כבר אז אמרתי שאם רוצים להיפטר מהתלות בעובדים פלסטינים אפשר לעשות את זה בטווח של שנתיים-שלוש. מה שהבאתם לא מספיק. הקבלנים אומרים ש-40 מיליארד שקל הפסדים שהם הולכים לספוג יגולגלו על אזרחי מדינת ישראל. אדוני השר, אמרת עכשיו שאנחנו עוברים תקופה קשה, אבל לא תמיד חשבת ככה. רק בחודש פברואר שאלת למי רע פה.

היו"ר משה גפני:

הוא אמר היום את מה שהוא אמר.

נאור שירי (יש עתיד):

לשכוח את כל מה שהוא אמר? לא נשכח.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

שיווק הדירות ב-2023 ירד ב-26% עבור המגזר הכללי וזינק ב-155% עבור המגזר החרדי.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

מי קובע?

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

יש לי את כל המספרים.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

המספרים האלה לא מדויקים.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

מה המספרים שלך?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

אנחנו ניתן לך תשובה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אני לא חושב שהיה אי פעם שר שיכון מגזרי כמוך. אני לא חושב שאתה בכלל רואה מגזרים אחרים. רק בחודש ספטמבר בשנה שעברה התבשרנו שאתם מעניקים הנחה של 50,000 שקל לדירות שהשווי שלהן הוא בין 300,000 שקל ל-600,000 שקל. כשהלכנו ובדקנו היכן במדינת ישראל יש דירות כאלו, ראינו שיש אותן בדימונה, בעכו, בטבריה ובעוד כמה ערים. מה מייחד את המקומות האלה? שגם בדימונה, גם בעכו וגם בטבריה יש קהילות של חסידות גור. אתם הפכתם את פרויקט מחיר מטר מוטה לטובת המגזר החרדי. בשורה ארוכה של פרויקטים נתתם הנחות מפליגות, גם בכרמי גת מערב, גם באלעד וגם בעוד מקומות. האם אתה רואה שיש פה עוד מגזרים?

היו"ר משה גפני:

אתה יכול להשיב לו שאין חסידי גור בטבריה ואין חסידי גור בעכו.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

הם גם לא חולמים להיות בטבריה ובעכו.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אמרת ב-2022 שאתה לא רואה כיצד לימודי ליב"ה קידמו את מדינת ישראל, שאתה לא רואה איך מתמטיקה קידמה את מדינת ישראל.

נאור שירי (יש עתיד):

בכלל את העם היהודי.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

אני רואה שבמספרים אתה מבין כשמדובר במשחקים שאתה עושה בתכניות לטובת המגזר שלך. האם אתה מודע לזה שבמדינת ישראל יש עוד אוכלוסיות שצריכות דיוור? האם אתה עובד למען האוכלוסיות האלו?

היו"ר משה גפני:

נאור שירי, בקשה.

נאור שירי (יש עתיד):

אני רוצה לפתוח בנוגע לדבריו של חבר הכנסת דלל על כך שהוא וחבר הכנסת ואטורי הגישו הצעה לראש הממשלה לגבי קרקע חנם. זה צלצל לי מוכר, כי ב-25 לינואר 2010 ראש הממשלה דיבר על מגרש חנם לכל חייל. בוא ניתן לו עוד קצת שנים כדי להתחיל לממש הבטחה מסוימת.

יש פה ניתוק מסוים מהמציאות. אתם חושבים שלא נכנסים עובדים פלסטינים, אבל בפועל נכנסים עובדים פלסטינים שעובדים במקומות מאוד מאוד מיוחדים. אני רוצה להזכיר את חברת הכנסת לשעבר אסנת מרק, שסידרה להביא עובדים פלסטינים כדי לשפץ לעצמה את הבית זאת למרות שראש העיר אמר שלא תהיה שום כניסה לעובדים פלסטינים. למגזרים מסוימים ולאוכלוסיות מאוד מאוד ספציפיות אתם איכשהו מצליחים להכניס עובדים פלסטינים. אני מפנה אותך, חנוך, לראות שזה קורה גם בהתנחלויות. בוא ניסע עכשיו ביחד ונראה מי עובד בפרויקטים של בנייה בהתנחלויות.

אדוני השר, תסתכל על מטולה, על קרית שמונה, על מועצה אזורית גליל עליון, על כל הישובים שהתבלבלת ובכלל לא ידעת שפוננו. אתה שואל, כבוד השר, למי רע פה? להם רע פה. זה הניתוק שלכם. אתה לא יודע שרע לעסקים, אתה לא יודע מה המצב בצפון, אתה לא יודע איזה יישובים פוננו, אתה לא יודע מה קורה למבני חינוך, אתה לא יודע שבגן ילדים שנמצא במקלט של 20 מטר מרובע השירותים לא מותאמים. אתם ממציאים פה מספרים. אתם בכלל לא יודעים כמה עולה שכירות במדינה, אתם יודעים רק מה שמעניין אתכם. על זה אתה לא תשבית את ועדת הכספים, נכון?

היו"ר משה גפני :

חבר הכנסת טיבי, בקשה.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל) :

אין ספק שמול עינינו יש את ענף הבנייה, עמוד השדרה בכלכלה הישראלית, שקורס, מה שגורם לרוכשי הדירות לשלם יותר כסף. בניגוד להתלהמות של חבר הכנסת מלביצקי ולנחישות שלו, יש מעט עובדים פלסטינים שנכנסים. יש ענפים מסוימים שיש הרשאה.

חנוך דב מלביצקי (הליכוד) :

חבר הכנסת טיבי, נחישות זו לא התלהמות. לא הייתה כאן התלהמות, הייתה כאן נחישות, ותמשיך להיות נחישות בנושא הזה.

אליהו רביבו (הליכוד) :

אין כניסת עובדים בהתאם לענפים ספציפיים. יש הרבה חרבו דרבו.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל) :

אני לא רוצה להרחיב, אבל יש. בתחומי הבריאות יש עובדים פלסטינים שנכנסים. יש גם, כמו שנאמר, אנשים שעבדו באתרי בנייה ונכנסים ללא אישור. למה? כי זה פת הלחם שלהם, הם רוצים לעבוד. אף אחד לא עושה טובה לפלסטינים. אם אתם יכולים לעשות את העבודות האלו, תעבדו אתם בעבודות בניין. הבעיה שאתם לא רוצים. גם כשאתם מחליטים להביא 50,000 עובדים זרים, מגיעים בסופו של דבר רק 5,000. אתם לא מצליחים גם בזה וגם בזה. אם אתם לא רוצים לעבוד, תנו לאנשים אחרים שרוצים לעבוד בשביל פת לחם.

משה סולומון (הציונות הדתית) :

הבעיה שהם מעורבים בדברים אחרים שמסוכנים למדינה.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל) :

הבוס שלך אישר לעובדים פלסטינים לעבוד בהתנחלויות.

משה סולומון (הציונות הדתית) :

אנחנו חושבים שלכל אחד מגיע פת לחם. הבעיה שאתה לא מגנה את הבעיות הביטחוניות.

נאור שירי (יש עתיד) :

אבל אם אתה אסנת מרק אתה יכול, ואם אתה בהתנחלויות אתה יכול.

משה סולומון (הציונות הדתית) :

גם את זה אני מגנה.

נאור שירי (יש עתיד) :

מה אתה מגנה? תעצור את זה. מה, אתה רשות לגיוני?

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

מעל 12,000 עובדים פלסטינים עובדים בהתנחלויות.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל):

הצביעות של ממשלת ישראל באה לידי ביטוי בכך שהיא מאפשרת לעובדים פלסטינים לעבוד בהתנחלויות ואוסרת עליהם לעבוד בתוך מדינת ישראל, בתוך הקו הירוק. כמה צביעות יכולה להיות? לא רק זה, התקציבים שעוברים להתנחלויות גדולים יותר מהתקציבים שעוברים למגזרים אחרים במשק. לזכותך, חבר הכנסת סולומון, ייאמר שיש לך ולמפלגה שלך אג'נדה: להתרכז בציבור שלכם ולצפצף על כל שאר האוכלוסייה. גם בנק ישראל קרא להחזיר את העובדים הפלסטינים. שר הפנים קרא להחלטה למנוע הכנסת עובדים פלסטינים החלטה מתלהמת ומסוכנת. גם הצבא רוצה להחזיר אותם, הוא הציג את העמדה בפני הממשלה. גם ביבי כמעט חזר בו, התחיל לחשוב להחזיר.

נאור שירי (יש עתיד):

הוא קיבל טלפון ממיאמי.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל):

יכול להיות, לא זיהיתי את מקור הטלפון. פתאום ההחלטה נעצרה. האנשים בענף הבנייה קורסים ואתם לא שמים עליהם. לא רק שהם קורסים, גם רוכשי הדירות מתקשים לרכוש דירה.

משה סולומון (הציונות הדתית):

אנחנו מדברים על ביטחון המדינה.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

תפסיקו לדבר על ביטחון המדינה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

ראינו מה עשיתם מביטחון המדינה.

משה סולומון (הציונות הדתית):

אי אפשר לפתור את הבעיה בדרך שהיא נוצרה. היא נוצרה בעקבות טרור.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל):

יכול להיות שאתה לא יודע, אבל אתה חבר בקואליציה ובממשלה שכולה מחדל ביטחוני מהתחלה עד הסוף. כשמדברים על ביטחון אתה צריך לשתוק, אתה והממשלה שלך תשתקו, קצת בושה. אתם שומעים אותם אומרים "לא ניתן", אבל ראס בן אנקום אתם תתנו. למה? כי אתם צריכים. אתה זוכר את המילים "לא נכניס סיוע אזרחי, הומני" ראש הממשלה אמר אותן ובסוף התקפל, בסוף זה נכנס.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

לא רק ראש הממשלה.

אחמד טיבי (חד"ש-תע"ל):

כל הקואליציה וכל השרים אמרו שצריך להכניס סיוע הומניטרי. בסוף זה נכנס. אם צריך להכניס עובדים פלסטינים, הם ייכנסו ראס בן אנאק.

אורית פרקש הכהן (המחנה הממלכתי):

אני חושבת שאין שום דבר פסול בלקדם יחידות דיור למגורים שמשועים לדיור, גם אם זה מגזר חרדי, הבעיה היא שהסחבת מתעכבת במגזרים הכלליים, באוכלוסייה הישראלית הכללית. אני רוצה לבקש התייחסות לפרויקטים ספציפיים. בעוד אנחנו רואים קצב שיא למכרזים בעיר אלעד, רכסים, קרית גת, שזו אוכלוסייה חרדית, אנחנו רואים סחבת בלתי הגיונית במכרזים כלליים. באשקלון - 807 יחידות דיור - החוברת לא פורסמה, התהליך לא מתקדם; בכפר סבא - 748 יחידות דירות - יש מכרז מחודש יוני שנתקע; באור עקיבא אפילו לא פרסמו חוברת; במיתר יש 88 מגרשים שממתינים למעלה משנה לפרסום. כל עוד שמים את הרגל על הגז אנחנו רוצים לראות שהדבר הזה נעשה לכל האוכלוסיות.

היו"ר משה גפני:

גם אני לא רוצה שתהיה אפליה. אני לא רוצה שיהיה מקום אחד ששימו רגל על הגז ויביאו את השיווק במהירות עצומה ובמקום אחר לא. אנחנו מבקשים תשובות. חמד עמאר, בקשה.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

בקצב הזה של התחלות הבנייה מחירי הדירות יעלו הרבה מאוד. כשאנחנו היינו במשרד האוצר היינו כל יום שלישי בבוקר פותחים את הדיונים בנושא של הדיור והתחלות הבנייה במדינת ישראל, כשהמטרה הייתה להגיע למעל 70,000 התחלות בנייה.

היו"ר משה גפני:

מחירי הדירות אצלכם עלו ב-20%.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

אל תשכח שהיינו רק שנה. שמעתי עכשיו מהתאחדות הקבלנים שיש 66,000 יחידות דיור בהתחלות בנייה.

ראול סרוגו:

כמות הדירות הלא מכורות שנמצאות בידי הקבלנים היא 66,000.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

כמה התחלות בנייה יש לך?

ראול סרוגו:

התחלות הבנייה שיתיימו ב-2024: 40,000 יחידות דיור.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

מדובר על ירידה של כמעט 60,000 יחידות דיור ממה שתכננו וממה שהתחלנו לעשות ב-2022. אם בשמונה חודשים הצלחנו להכניס רק 10% מכל העובדים הזרים שתכננו להביא, סימן שנכשלו בלהביא עובדים זרים. אולי צריך להחזיר את העובדים הפלסטינים, אין לי עמדה בנושא הזה, אבל אי אפשר להמשיך בקצב של 10% בשמונה חודשים. לעולם לא יוזלו מחירי הדירות אם נמשיך בקצב הזה.

ה-1.1 מיליארד שהממשלה אישרה הוציאה את המגזר הערבי בכך שהיא דיברה על בנייה רוויה. מכיוון שבמגזר הערבי אין בנייה רוויה, הוא לא יכול לקבל את אותם 50,000 שקל.

מתחילת שנת 2024 המגזר הדרוזי לא מקבל סבסוד של חלקות לחיילים משוחררים. אני זוכר שבשנת 2022-2023 הקצינו 100 מיליון שקל בשנה לסבסוד של חלקות לחיילים משוחררים. חצי שנה עברה מאז תחילת 2024 ואין תכנית חומש למגזר הדרוזי, אין סבסוד לחיילים משוחררים. מתי תאשרו את התקציב לסבסוד חלקות לחיילים משוחררים? אני יודע שמשרד השיכון לא משקיע שקל אחד בסבסוד לחלקות לחיילים משוחררים, הוא מקבל את הכל מהאוצר, אבל האוצר לא העביר עדיין שקל אחד לשנת 2024. מה אתה כשר שמעניין אותך כל הציבור בישראל עושה על מנת לקבל את הכסף הזה שלא תלוי

בתכנית החומש שתאושר למגזר הדרוזי? בשנת 2024 חסרים 100 מיליון שקל על מנת לסבסד את החלקות שמוכנות לשיווק במגזר הדרוזי.

בשנת 2023 העברתם חזרה לאוצר את התקציב שהעברנו לכם לתכנון בקרקע פרטית של המגזר הדרוזי. איך אתה כשר שמעניין אותך לקדם את המגזר הדרוזי, שמעניין אותך לקדם את כל החברה במדינת ישראל, מאפשר להחזיר חזרה לאוצר יותר מ-14 מיליון שקל מהתקציב שהגיע אליך לתכנון במגזר הדרוזי? אמנם משרד האוצר העביר את התקציב חזרה ליישובים הדרוזיים, אבל הוא העביר אותו לשוטף, לא לתכנון. איך אתה מאפשר דבר כזה?

היו"ר משה גפני:

יוסף עטאונה, בקשה.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל):

תודה רבה, כבוד היושב ראש. כבוד השר דיבר על הגדרת התפקיד של המשרד שלו. אני מציע לכבוד השר, לפחות מהמקום שאני בא ממנו בנגב, להוסיף להגדרת המשרד גם את העניין של ההריסות בקרב הערבים הבדואים בנגב. חוץ מלחלק צווי הריסה וחוף מלהרוס לא נתתם לחברה הערבית הבדואית בנגב שום פתרון בשנה וחצי האחרונות. אתה ביחד עם השר בן גביר באתם לראות איך הורסים בנגב.

לפני שבוע, כבוד היושב ראש, נהרסו בואדי אל-ח'ליל 47 מבנים אצל משפחת אבו עסא. מי שהוביל את המהלך להריסה זה מינהל מקרקעי ישראל, שנמצא בתחום של משרד הבינוי והשיכון, לא בתחום של אף משרד אחר. אתם פעלתם שם לפי חוק פינוי מקרקעי ציבור שנחקק ב-1981. האנשים האלה היו שם לפני החוק במשך הרבה מאוד שנים. הם היו שם אפילו עוד לפני חוק התכנון והבנייה של 1965. הרסו 47 בתים, שיטחו את השטח והחרימו את תכולות הבתים. השאירו 300 עד 350 נפשות ללא קורת גג, ללא שום תכולה. גם כשהורסים במלחמה מגישים סיוע הומניטרי. עד לרגע זה המשפחות לא קיבלו שום התייחסות. המשפחה הזאת לא מתנגדת למעבר כביש 6.

המדינה מינתה ועדה גיאוגרפית בשנת 2020 בכדי לתת מענה למפוני כביש 6. דוח הוועדה הגיאוגרפית נמצא על שולחן משרד הפנים מפברואר 2021. עד לרגע זה לא נותנים מענה למשפחות האלו. מה אתה עונה ל-350 נפשות? מה אתה עונה לילדים, לנשים ולגברים שנמצאים עכשיו תחת כיפת השמיים? איך מדינה הורסת, משטחת, מחרימה את תכולת הבתים ומשאירה אנשים ללא שום סיוע? אפילו לאויב לא עושים דבר כזה. מדובר כאן באזרחי המדינה. מגיעים להם פתרונות. תחשבו על תכנון ועל מציאת פתרונות, לא רק על הריסות. מה שאתם עושים עד עכשיו זה הרס, הרס והרס. זה לא יעבור, אנחנו נתנגד לזה, הם יישארו שם. חבל שלא יושבים עם האנשים ומגיעים לפתרונות. הדרך היא לא לדבר עם האנשים דרך הפקחים והבולדוזרים, הדרך היא לדבר בגובה העיניים ולמצוא פתרונות.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

הייתי אצל משפחת אבו עסא וראיתי את ההרס הנוראי, ראיתי את הנשים עם התינוקות. הייתה שם אישה אחת שרק חזרה מבית החולים עם תינוק רך שנולד. לא רק שלקחו להם את התכולה של הבית, גם לקחו להם את הבית. זה שלוקחים את התכולה של הבית ומחרימים אותה עד שישלמו עליה - בושה וחרפה. זה לא רק אזרחים, יוסף, זה אזרחים ששילמו בחיים שלהם לא מזמן. הגיע הזמן שיהיה כבוד לאנושות, לא למשהו אחר.

אני לא מופתעת מהנתונים שהועלו כאן לגבי העבודה המגזרית של השר, כי גם כשאני פונה בפנייה אני לא מקבלת תשובות מהשר או מהעוזר שלו. זאת המציאות, לא משהו אחר. תסלח לי שאני אומרת את זה בפומבי, אבל זה משהו שכל המדינה יודעת.

מה קורה עם הבנייה בחברה הערבית? אתה יודע, כבודו, שיש לנו אבטלה של 5%-10% בתוך החברה הערבית בעקבות המלחמה? איך האנשים יבנו בתים? איך הם יקנו דירות? אני מכירה אנשים שבמלחמה היו שוכרים דירות במבנים רוויים ובגלל שלא הייתה להם יכולת לשלם הם עברו לגור בחדר אצל ההורים. מה המשרד שלך עושה בקשר לזה? מה עם תכנון ובנייה בחברה הערבית? אני רוצה לשמוע על התכניות של המשרד שלך לגבי החברה הערבית, לגבי הסרת חסמים. יש לנו בנייה פרטית שאנחנו משלמים עליה המון. לא מתאפשר לנו לחיות כמו שצריך. אני לא רואה תכניות. לא מזמן הייתי בישיבה של אחת הוועדות לתכנון והבנייה. אני רואה מה קורה לאנשים שרוצים לבנות. אתה יודע, כבוד השר, שהייתה לי ציפייה שאדם דתי כמוך לא ילך לחגוג על הריסת בתים בנגב. הזדעזעתי לשמוע את השר הכושל ביותר אומר שהוא מצטער שלא הייתה הריסת בתים במקום מסוים בנגב.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופ:

בן גביר הצטער:

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

כן, שערכו את ההריסה.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופ:

הוא לא פה.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

העולם צריך לשמוע מה קורה. חטא אחד גדול שלך זה שהיית איתנו בהריסות. לא מספיק שלא יכולת למנוע את זה ולא עבדת כדי למנוע את זה, אתה גם שמח על מה שקורה? זה השר שאמור לשרת את האזרחים שלו?

היו"ר משה גפני:

חנוך, בקשה.

חנוך דב מלביצקי (הליכוד):

אני רוצה להתמקד בעובדים זרים, לא בנושאים אחרים. אני חושב שאנחנו צריכים לקבוע דיון המשך שבו נקבל תשובות ממשרד ראש הממשלה, ממשרד האוצר וממשרד הבינוי והשיכון לגבי איך אנחנו מתכוונים לטפל בפער הגדול שיש מבחינת הבאת עובדים זרים. האופציה של להכניס לישראל תושבים ערבים מיהודה ושומרון לא באה בחשבון ואסור שתבוא בחשבון. אנחנו צריכים להתנתק מלהעסיק את האנשים האלה, להתנתק מהתלות של ענף הבנייה בהם. אסור שאחרי מה שקרה נחזור למה שהיה קודם.

מי שקורא קצת סקרי דעת קהל רואה שיש זהות מאוד ברורה בין דעת הקהל ביהודה ושומרון לבין דעת הקהל בעזה, הוא רואה שיש אצלם תמיכה של קרוב ל-80% בטבח של ה-7 באוקטובר. הם עצמם גם לא מסכימים לפתרון שתי המדינות, כי מדינת ישראל מבחינתם לא קיימת. ראינו שקנאות דתית שמטרתה להרוג יהודים זה לא משהו שאפשר לקנות בכסף. מכיוון שהמחשבה שכסף קונה שקט התפוצצה לנו בפרצוף, אסור לנו לחזור לדבר הזה לעולם. אם אתם חושבים שתדרימו את העסק כדי שלא תהיה ברירה ובסוף כולם יצטרכו להכניס מחדש את אותם ערביי יהודה ושומרון, תעשו טוב אם תגידו את זה עכשיו שהציבור ידע. הציבור יגיד לכם בצורה מאוד גלויה וחדה את מה שהוא חושב על הדבר הזה.

אני חושב שאת מה שחבר הכנסת אחמד טיבי אמר פה אנחנו צריכים להסריט ולהראות בבתי הספר שלנו. צריך להראות איך יושב פה חבר כנסת, שברור לחלוטין שטובת מדינת ישראל לא מעניינת אותו, שהוא ההיפך מציוני גדול, ומספר על מוסר העבודה הירוד. אנחנו צריכים להתייחס לדבר הזה, להפנים, לא להתעלם מאיך שהאויבים שלנו מסתכלים עלינו.

אני מבקש לקיים דיון נוסף בשבועיים הקרובים, לא בעוד שלושה חודשים, כדי שנדע להגיד לציבור מה קורה. 5,000 עובדים מתוך 50,000 לא נותן פתרון לשום דבר. גם 50,000 לא מספיקים, צריך להגיע ל-140,000.

עינב צנגאוקר:

העובדים הזרים, זה מה שמעניין אותך עכשיו?

חנוך דב מלביצקי (הליכוד):

זה הדיון כרגע.

עינב צנגאוקר :

הבן שלי בשבי לא מעניין אותך? מה עם להחזיר את מתן? חזרת היום מפגרה ואתה צריך להתעסק בילד שלי. ועדת הכספים צריכה לעסוק ביום הראשון אחרי הפגרה בלהחזיר את החטופים, בלהציל את המדינה. גפני, איפה פדיון השבויים שאתה מדבר בערכו על כל גלי האתר? מה אתה עושה כיום? במה הוועדה שלך עוסקת? במכסה של עובדים זרים שצריך להכניס ארצה? איפה הילד שלי? אני רוצה שתיתן לי תשובות, אני רוצה את מתן בחזרה בבית. בושה וחרפה במה שאתם עוסקים היום. ביום הראשון אחרי הפגרה תעסקו בהחזרת החטופים. צריך להציל את מי שבחיים. בשביל זה אתה חובש כיפה, בשביל זה אתה יהודי מאמין, נכון? ניחא אני שלא מקיימת תרי"ג מצוות, אבל מה חטאו של הילד שלי שצריך לשלם בחייו, שצריך למות בשבי חמאס? מתן נחטף חי. אני רוצה שתחזירו לי אותו הביתה. למה השקט הרועם? על שום מה השקט? התותחים רועמים ברצועה. צה"ל נכנס לכבוש את רפיח וככל הנראה גם יהרוג את החטופים שנותרו בחיים וגם נשלם בדם של חיילים יקרים לנו. תתעוררו. היום הוועדה לא צריכה לעסוק בענייני כספים, היום צריך לעסוק בענייני הפסקת המלחמה והחזרת החטופים. מה, איבדתם כל צלם אנוש? למה אני צריכה להגיע לכאן, להיכנס לכנסת הזאת ולדרוש את החזרה של הילד שלי הביתה? אני רוצה שמישהו יענה לי. גם הבן שלי הופקר.

זאירו פז :

יותר נוח לדחות ועדה בשלושה חודשים, המיזוג כאן נעים, המים נעימים. קרובי המשפחות שלנו נמצאים עכשיו בכלא. ברגע שאתם לא עושים הכל בשביל להוציא אותם אתם חוטאים בתפקידכם כשליחי ציבור. אנחנו לא שליחי ציבור, אנחנו משפחות. אתם, שליחי הציבור, צריכים להתעסק בזה, בטח אחרי פגרה. כשקמנו ואמרנו לכם לא לצאת לפגרה עד שהם לא חוזרים, אמרתם לנו שאי אפשר, שזאת פגרה. חזרתם אחרי 54 ימים של פגרה, ובינתיים נוספו עוד כמה ארונות של חטופים, עוד כמה מקרים של רון ארד. שלא תתבלבלו, היום של אחרי כבר הגיע, היום שאחרי כבר כאן. יש בינינו משפחות שיודעות שהן לא ידעו מה קרה לאהוב שלהן. כל שבוע שעובר זה יותר לכיוון הזה, לכיוון הנורא, וזה באשמתנו, באשמת מדינת ישראל שבחרה בנקמה ב-8 באוקטובר, לא בחיים, לא בערך החיים. המדינה בחרה בשיטוח, בנקמה, בכבוד, בביחד ננצח, בניצחון המוחלט, מה שגורם לחטופים שלנו לשלם בחייהם. כולנו כשלנו, במקום לבחור בערך החיים בחרנו בנקמה. שכל אחד יסתכל פנימה לתוך עצמו ולא יגיד שאני לא צודק. אם היינו בוחרים בערך החיים היו יותר חטופים חיים עכשיו איתנו. המבצע הצבאי לא עזר בכלום. את עסקת השבויים הראשונה לא הביא לחץ צבאי, כי אלה היו שבויים שהחמאס רצה לשחרר. שבוע לפני עסקת השבויים החמאס שחרר ממניעים הומניטריים שני שבויים שהיו חולים. אל תחשבו שהלחץ הצבאי הביא משהו.

אתם זוכרים איך דיברו ב-8 באוקטובר? לא היה אחד שלא דיבר על שיטוח. הנה מה שאנחנו אוכלים מהשיטוח שבעה חודשים אחרי. הנה היום שאחרי. שכל אחד יסתכל בתוך עצמו ויגיד אם לא אנחנו פשענו, אם לא הדם שלהם על הידיים שלנו בכל שבוע שעובר. זה מה שצריך להיות על סדר היום. מי שלא מבין את זה, איבד את דרכו המוסרית, האנושית, היהודית. אנחנו צריכים לכפר על בחירתנו בדרך הנקמה ב-8 לאוקטובר, אנחנו צריכים להציל את מי שניתן עדיין להציל.

עינב צנגאוקר :

עכשיו אתם מרגישים לא נעים לענות לנו? אתם ממתינים שנצא ונעבור לוועדה הבאה כדי להמשיך בסדר היום שנקבע לכם להיום? מה עם מתן? מה עם עופר?

זאירו פז :

ובמסדרון תפגשו אותנו, תחבקו אותנו, תגידו לנו שאתם איתנו, שאתם עושים כל מאמץ, שהלב שלכם באמת איתנו, וככה תנקו את מצפונכם טיפה.

היו"ר משה גפני :

אנחנו בשום מקרה לא ברגיל.

עינב צנגאוקר :

אתה עוסק, אדוני, במכסה של העובדים הזרים. איפה המכסה של מתן שהופקר ומופקר מאז ה-7 באוקטובר?

זאירו פז :

מהבית שלו בפיג'מה.

עינב צנגאוקר :

אל תעסוק היום בעובדים זרים, תנהל דיון על ההפקרה של מתן מה-7 באוקטובר. בוא נדון בהפקרה של תושבי העוטף מה-7 באוקטובר על ידי ממשלת ישראל, של האזרחים שנחטפו מהבתים שלהם עם פיג'מות. מתן נחטף יחד, הלך עד המנהרות בעזה כשכפות רגליו נפצעו והוא מדמם מאבנים ומקוצים. בקשה, אדוני, בוא נדון על מה שנוח לך. על מה נוח לך לדון היום? על פדיון שבויים? אתה רוצה לפדות את מתן, או להחזיר את מתן בתוך ארון ולבוא לנחם אותי באיזה מסע הלוויה מתקשר? במה נוח לך לדון? אולי אתה מעדיף שנארגן איזה ערב תפילה, הפרשת חלה.

זאירו פז :

אולי כינוס אחדות כדי לחבק אותנו, להגיד לנו כמה אנחנו חשובים, כמה אנחנו בליבכם.

עינב צנגאוקר :

אני רוצה שכנבחר ציבור תעשה הכל כדי להחזיר את החטופים החיים שנותרו בשבי הביתה ולהחזיר את החללים למנוחת עולם. אתה מבין כמה זה חשוב לקבור בארץ ישראל. למה אתם מתעקשים לא לשמוח שנקבל את החטופים אלינו חזרה ונגיד ביחד ברכת הגומל? למה אתה לא מעוניין בברכת הגומל עבור החטופים החיים ואתה מעוניין לפתוח מסעי הלוויות מרובים? למה כנבחר ציבור שחובש כיפה אתה מעדיף את הדרך הזאת? השתגעתם? באיזה שם של אלוהים אתם מדברים? אתם מפרשים את דברי אלוהים לפי ראות עיניכם? אני באה מבית מסורתי. סבתא של מתן, שהוא קבר יומיים לפני שהוא נחטף, הייתה רוחצת נשים טרם הקבורה שלהן בחברת קדישא. אני מבינה את ערך החיים מבית, מינקות. אתם איבדתם את הדרך, איבדתם את האמונה, אתם מנווטים את ספינת האמונה לפי צרכיכם הפוליטיים. זה חייב להיפסק, אני לא אתן לזה לקרות.

אני לא אקריב את מתן מבלי ששאלתי את דעתו אם הוא מוכן להיות קורבן. באיזה זכות אתה מדבר היום על עובדים זרים? אני מתביישת שאתם נבחרים הציבור שלי, אני בזה לכם. תפרקו את הממשלה, תלכו הביתה, אתם לא ראויים להיות נבחרים הציבור שלנו, בטח לא של החטופים שמתחבטים בשאלה אם הממשלה שלהם עושה את הכל כדי להחזיר אותם הביתה. אם היה אפשר להעביר מידע למתן וליתר החטופים בשבי, הייתי אומרת שוועדת הכספים לא עוסקת בחזרתם הביתה, בהפסקת המלחמה או בהצלת חיי החיילים, היא עוסקת במכסה של עובדים זרים כדי שענף הבנייה ישגשג. מה עם ענף הבנייה שאתם רוצים לפתוח ברצועת עזה אחרי שתכבשו? אתם מתחילים לעבוד על תכניות עבודה שם? בושה וחרפה, אני בזה לכם.

זאירו פז :

כל מי שבעד כניסה לרפיח גוזר את גזר דינם של החטופים למוות. כשאתם יושבים בפרלמנטים של ימי שישי ומדברים עם החברים על מי יותר מכסה ועל מי יותר משטח, תזכרו שכניסה לרפיח זה גזר דין מוות לחטופים. גם כניסה לעזה הייתה גזר דין מוות לחטופים, אנחנו רואים את זה. תחשבו עם עצמכם באיזה צד של העסקה אתם צריכים להיות.

היו"ר משה גפני :

האם זה נכון שיש אפליה של הציבור החרדי על פני הציבור הכללי בשיווקים? האם באלעד מוציאים יותר מהר מאשר באור עקיבא?

יהודה מורגנשטרן :

לא. לגבי שיווקים ספציפיים צריך לאסוף את הנתונים ולהציג. אנחנו יחד עם רשות מקרקעי ישראל אחראים על כמה שיווקים אנחנו מוציאים, אנחנו לא אחראים על מי זוכה במכרז. אם יש מכרז בעיר כזאת או אחרת שתקוע, צריך לבוא ולראות מתי הרשות המקומית רוצה לשווק, מתי היא לא רוצה לשווק. גם זה לא תלוי בנו.

אם אנחנו משווים את עצמנו לשנת 2022, אז בשנת 2022 הייתה שנת שיא עם כ-72,000 התחלות בנייה בשנה. אנחנו היום נמצאים עם 62,000 התחלות בנייה. חשוב להגיד, כמו שראול ידידי הזכיר פה קודם, שנתוני הלמ"ס של שנת 2024 יתפרסמו רק ב-20 ליולי ואנחנו עדיין לא יודעים להסתכל על הרבעון הראשון של 2024. אנחנו רואים שמה-7 באוקטובר עד סוף שנת 2023 הייתה ירידה בהתחלות בנייה, אבל לא ירידה מתחת למה שהיה לפני 2022.

הנתון הבא מדבר על גמר בנייה, כאשר דווקא פה יש עלייה בגלל שמדובר בהרבה מאוד עובדים מקומיים, עובדים ישראלים. אנחנו יכולים לראות קרוב ל-60,000 דירות בגמר בנייה.

ברבעון האחרון של 2023, שזו תחילת המלחמה, הייתה ירידה מאוד דרסטית בהשקעות בענף הבנייה, ירידה מ-30 מיליארד ל-14 מיליארד, אבל מאז אנחנו רואים איזו שהיא התאוששות בענף, המגמה היא מגמה חיובית.

היישום של החלטת הממשלה על מיליארד שקל נכנס לתוקף רק בתחילת אפריל, לכן רק במחצית השנייה של השנה נראה מאסה הרבה יותר גדולה של שיווקים, דבר שאנחנו רגילים אליו בכל שנה.

ראול סרוגו:

מדובר על 10,000 עסקאות מתוך 30,000 שיווקים.

יהודה מורגנשטרן:

ירידה מהותית ממה שהכרנו ב-2022.

ראול סרוגו:

שליש מהמכרזים נתפסים.

יהודה מורגנשטרן:

קשה למדוד בנקודת הזמן הזאת כמה מכרזים נסגרו.

ראול סרוגו:

זה מעיד על כך שבגלל חוסר כדאיות כלכלית ליזמים המכרזים לא נתפסים.

יהודה מורגנשטרן:

בעסקאות רכישה של דירות יד שנייה ודירות חדשות אתם יכולים לראות את הירידה שהייתה בתחילת המלחמה ואת ההתאוששות שיש עכשיו בשוק.

זמן הבנייה הממוצע בעשור האחרון התארך, הוא עלה ל-32 חודשים. ברבעון האחרון של 2023 לא רואים את ההשלכות של 2024, נתוני הלמ"ס עדיין לא התפרסמו, אבל אנחנו רואים שזמן הבנייה ממושך - זה דבר שמדאיג אותנו.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

מה הממוצע בעולם? כמה זה לוקח בעולם?

יהודה מורגנשטרן:

אני לא יודע לענות על זה.

נאור שירי (יש עתיד):

כמה היה בהשוואה לשנים קודמות?

ראול סרוגו:

שליש פחות בזמן.

יהודה מורגנשטרן:

אתה משווה בניינים באותם גבהים, עם אותם סטנדרטים?

ראול סרוגו:

באותם גבהים.

אהרון גילי:

חסרים פועלים גם לפני המלחמה.

יהודה מורגנשטרן:

אנחנו יכולים לראות שגדלו מספר העובדים הישראלים בכ-5,000 מתחילת המלחמה ואודות לאלפי שקלים שניתנו לכל עובד ואודות לכספים שהוצאו עם הקרן לעידוד בנייה ומיזמים משותפים. אנחנו עושים מאמצים להגדיל את כוח העבודה המקומי. זה לא מביא לנו מאסות של עשרות אלפי עובדים, זה מביא אלפים בודדים.

6,000 עובדים פלסטינים נמצאים היום בהיתר. אפשר לראות שלפני המלחמה היו כ-26,000 עובדים זרים והיום יש 38,000. את אותה החלטת ממשלה שהבאנו מיד בתחילת המלחמה על הגדלה מ-30,000 ל-50,000 עובדים הבאנו על סמך עבודה שנעשתה במשרד שלנו, על סמך זה שהפלסטינים פה. עכשיו אנחנו רואים את המספרים גדלים ביותר מכפול. אנחנו יכולים לראות שכ-60% מהמעסיקים הצביעו על המגבלה הביטחונית כמגבלה חמורה. לגבי המחסור בעובדים במקצועות רטובים ובמקצועות לא רטובים, אנחנו יכולים לראות לאט לאט את שינוי המגמה.

עינת גנון:

בשנת 2023 אושרו 41,000 יחידות דיור בפרויקטים של התחדשות עירונית, מספר זהה להיקף היחידות הדיור שאושר בשנה קודמת. בהיתרי הבנייה הייתה ירידה קלה, הוצאו היתרים ל-23,000 יחידות דיור בפרויקטים של התחדשות עירונית. בשנה האחרונה ובשנה הנוכחית עשינו מספר פעולות שבאות לתמוך ולסייע בעקבות המלחמה, בין היתר חילקנו מענקים בהיקף של כ-250 מיליון שקלים לפרויקטים שאין בהם כדאיות כלכלית, מענקים שניתנו ליזמים שחתמו הסכמים עם בעלי דירות.

ינון אזולאי (ש"ס):

כשאתם מדברים על זה שאין כדאיות כלכלית, על איזה אזורים מדובר?

עינת גנון:

כמעט מחצית מהסכום ניתן באשקלון.

ינון אזולאי (ש"ס):

באשקלון, עם כל זה שאנחנו מזדהים עם המצב, יש תנופת בנייה אדירה.

נאור שירי (יש עתיד):

עם התשואה הכי גבוהה במדינה. מה עם טבריה?

עינת גנון:

אני מדברת על השיכונים הוותיקים. יש הבדל בין תנופת בנייה לערכי מכירה. כדי לחדש את השיכונים הוותיקים באשקלון, הם נדרשים להשלמה כלכלית, הם בסיכון ביטחוני גבוה.

נאור שירי (יש עתיד):

הממשלה הבטיחה ב-2018 שהיא תמגן את אשקלון.

עינת גנון:

אני מדברת על החלטת ממשלה שעברה ביולי 2023 ויצאה לפועל באוקטובר 2023.

נאור שירי (יש עתיד):

בכמה היא תוקצבה?

עינת גנון:

תוקצבנו בסכום של כ-600 מיליון שקל שנפרס לאורך שנים. מכרזים ראשונים יצאו באוקטובר. אני מקווה שבשבוע הבא יצא המכרז השני.

נאור שירי (יש עתיד):

600 מיליון שקלים לכ-50,000 תושבים?

עינת גנון:

אני לא יודעת להגיד כמה תושבים.

ינון אזולאי (ש"ס):

עבור כמה יישובים זה 600 מיליון?

עינת גנון:

אני מדברת רק על אשקלון.

ינון אזולאי (ש"ס):

נתתם את הדעת לגבי קריית שמונה? אנחנו רוצים שהמקומות האלה גם יפרחו. האם גם שם הייתה החלטה לתקצב?

עינת גנון:

בשנה שעברה קיבלנו תקציב מאוד משמעותי כדי להתחיל לקדם תכניות בכל יישובי השבר הסממי, ביניהם גם קריית שמונה, גם טבריה, גם בית שאן. אנחנו מקדמים היום חמש תכניות לפינוי בינוי בקריית שמונה, ונערכים להגדלת התקציב - -

ינון אזולאי (ש"ס):

בינתיים החיזבאללה עושה שם רק פינוי, לצערנו.

נאור שירי (יש עתיד):

ממשלת ישראל עושה שם פינוי, לא החיזבאללה. בחיים לא פונה חבל ארץ.

משה סולומון (הציונות הדתית):

בגלל החיזבאללה. אנחנו מבינים שבפריפריה, במיוחד אלה שנמצאים בשבר הסורי אפריקאי, יש סיכון גבוה מאוד בגלל שהבינוי מאוד ישן ואין יכולת לחזק את המבנים. כמה יש ניתוב של אותן השקעות לצורך התחדשות וחיזוק המבנים במקומות האלה?

עינת גנון :

כפי שאמרתי קודם, קיבלנו בשנה שעברה תקציב משמעותי לתכנון. כדי לממש פרויקטים של פינני-בינוי צריך קודם כל לתכנן. אנחנו מתכננים ברגעים אלה ומקווים שיהיה בהמשך תקציב לביצוע.

משה סולומון (הציונות הדתית) :

האם ה-41,000 שאמרת הן חלק מזה?

עינת גנון :

ה-41,000 יחידות דיור בתכניות מאושרות לא כוללות את התכניות האלו.

דוריה גנות :

משרד האוצר מודע למצב של הענף ועובד סביב השעון מחודש אוקטובר כדי לשפר את המצב של הענף ולתמוך בו בעת הקשה הזאת.

נאור שירי (יש עתיד) :

מה זה עוזר שאתם מודעים? מה אתם עושים?

דוריה גנות :

בחודש פברואר עברה החלטת ממשלה 1383 שהעבירה מעל מיליארד שקלים חדשים לטובת ענף הבנייה. עיקרי ההחלטה היו : הגדלת היצע הקרקעות שזמין לשיווק, הנחות, הבאת עובדים זרים, תמריצים לתעסוקת ישראלים בענף. חלק מהסעיפים יושמו יותר מהר כי היה יותר פשוט ליישם אותם, כמו למשל התחדשות עירונית, וחלק מהסעיפים לקח ליישם יותר זמן.

היו"ר משה גפני :

בהתאחדות הקבלנים טוענים שמשרד האוצר לא בעניין בכלל, שהוא משאיר את משרד השיכון לבד, משאיר את המינהל לבד, משאיר את כולם לבד.

דוריה גנות :

משרד האוצר לא בורח מהעניין. אנחנו מנהלים על זה דיונים כל יום יחד עם כל השותפים, גם עם ההתאחדות, וחבל לי שהם בוחרים לציין ההיפך.

ראול סרוגו :

דיונים אנחנו עושים, אבל לא מקבלים את ההמלצות שלנו. התוצאות הן עגומות.

נאור שירי (יש עתיד) :

למה אתם תמיד באים בטענות לגורמי המקצוע? יש שר במשרד האוצר?

דוריה גנות :

אנחנו מחויבים לנושא כבר חודשים רבים, עושים הכל כדי לפתור חסמים לכולם.

היו"ר משה גפני :

אבל זה לא פותר את הבעיה.

ינון אזולאי (ש"ס):

מה אתם עושים כדי שמחירי הדירות ירדו? האם למשל דאגתם שמחירי הקרקע ישווקו אחרת? האם בדקתם אפשרות להפריט את רמ"י? האם בדקתם אפשרות שקק"ל ישווקו את הקרקעות שלהם לבד ורמ"י ישווקו את הקרקעות שלהם לבד? אני לא חושב שיש פה מישהו שלא מבין את המצב. השאלה מה עשיתם כדי להוריד את המחירים. אם תתני לשר השיכון היום פתרון כדי להוריד את המחירים וגם תתני לו כסף, הוא ידע להביא עוד דברים, אבל מה שצריך זה להגיע למקום שבו נמצאת הקופה ושם לעשות צעדים. האם נעשה הדבר הזה?

דוריה גנות:

יש צעדים שהוחלטו בפברואר והוקצו להם כספים, יש צעדים אחרים שעדיין בתהליך.

ינון אזולאי (ש"ס):

איזה צעדים?

דוריה גנות:

הצעדים שציננת הם לא צעדים שאפשר ליישם תוך שבוע, אנחנו צריכים את הזמן לעבוד עליהם עם השותפים שלנו. אנחנו בוחנים מגוון חלופות ועוסקים כל הזמן בהגדלת ההיצע, כדי שיהיו כמה שיותר שיווקים בכל האוכלוסיות, בכל הארץ ובמחירים כמה שיותר נגישים.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

זה טוב לפרסום בעיתון, לא לדיווח לחברי כנסת.

סימון מושיאשוילי (ש"ס):

ינון, אני יודע שישבו אנשי מקצוע בתחום המיסים ואין שום נכונות מצד משרד האוצר לבוא - -

ינון אזולאי (ש"ס):

אני לא מדבר על שבוע. את צודקת, בשבוע אי אפשר לעשות כלום. יכולתם לפטור ממס שבת מישהו שמוכר דירה שנייה או דירה שלישית לתקופה מסוימת.

דוריה גנות:

זה צעד שנבחן בזמנו והוחלט לא ללכת עליו.

נאור שירי (יש עתיד):

מה אנחנו רוצים ממנה? מציעים לה לתת פטור, לתת שיווקים.

היו"ר משה גפני:

אנחנו רוצים לדעת עובדות.

נאור שירי (יש עתיד):

זו מדיניות של שר ושל ממשלה. מחר מגיעה לכאן העברה של 800 מיליון שקל. מה עושים איתם? מחלקים לחברים של סמוטריץ'.

היו"ר משה גפני:

יהודה, אתה יכול להגיד לנו על מה הוויכוח שלכם ושל המינהל עם האוצר?

נאור שירי (יש עתיד):

ועם מי מתווכחים באוצר.

יהודה מורגנשטרן:

כשאנחנו, הפקידים, יושבים עם האוצר, אנחנו יושבים בדרך כלל עם מנכ"ל משרד האוצר או אגף תקציבים.

נאור שירי (יש עתיד):

מנכ"ל משרד האוצר אמור לייצג את מדיניות שר האוצר, נכון?

יהודה מורגנשטרן:

אלה האנשים שאיתם אנחנו יושבים. אני לא דיברתי על מחלוקות עם משרד האוצר, אולי ראול דיבר על זה. לגבי כל החלטת ממשלה אנחנו מנהלים שיח על היקף ההחלטה, על מה מוציאים את הכסף ואיך. אין כרגע סוגיה ספציפית שנמצאת במחלוקת.

ראול סרוגו:

האם ישבתם עם האוצר וכל הגורמים והכנתם תכנית מסודרת כדי לעודד את התחלות הבנייה כך שיכניסו יותר כסף לקופת המדינה ויוזילו את מחירי הדירות? האם יש תכנית כזאת?

יהודה מורגנשטרן:

כן, התכנית הזאת הוצגה באותה החלטת ממשלה של שני מיליארד שקל. על מנת להגדיל את ההיצע באזורי הביקוש, הורדנו את מחירי המינימום ואנחנו רואים שמכרזים לא נכשלים. מחוץ לאזורי הביקוש הורדנו את עלויות הפיתוח באופן מלאכותי. מעבר ל-50% סבסוד שיש לאזורי עדיפות לאומית, נתנו עוד אקסטרסה של 50,000 שקל לכל מכרז.

ראול סרוגו:

איך אתה מסביר את זה שאחרי ההחלטה שלכם התחלות הבנייה יורדות?

יהודה מורגנשטרן:

דיברנו על מחסור בידיים עובדות. עדיין התחלות הבנייה עומדות על 62,000.

ראול סרוגו:

לא.

יהודה מורגנשטרן:

אלה המספרים של הלמ"ס.

ראול סרוגו:

עזוב את הרבעון הממוצע של השנים האחרונות. אם תסתכל על הרבעונים האחרונים, אתה תראה שאתה בונה בקצב של בין 40,000 ל-50,000 התחלות בנייה בשנה, כשהשנה זה ירד ל-40,000.

אהרון גלילי:

זה ירד עוד יותר, בגלל שאין ידיים עובדות. אף אחד לא פותר את הבעיה הזאת. נראה שכאילו לממשלה הזאת אין שום תפקיד, אף אחד לא בעסק הזה. הרב גולדקנופף, אנחנו בעיקר בונים לציבור שלך, לחרדים.

משה נקש :

לפני המלחמה היינו עם כמעט 31,000 עובדים זרים, והיום אנחנו עם כמעט 35,000 עובדים זרים בענף הבנייה. נכון, זה לא מספיק, ולכן כולנו עובדים קשה בשביל להגביר את הקצב ולהכניס עוד עובדים. רק השבוע אמורים לנחות כמה טיסות צ'רטר עם בערך 2,000 עובדים זרים. רק היום ינחתו 500 עובדים זרים בשלוש טיסות שצריכות להגיע.

נאור שירי (יש עתיד) :

מאיפה?

משה נקש :

מהודו בעיקר.

נאור שירי (יש עתיד) :

נבדקה היעילות שלהם?

משה נקש :

העובדים האלה נכנסו בחודשים האחרונים. יש קבלנים שמרוצים, יש קבלנים שלא מרוצים.

יהודה מורגנשטרן :

מי שבוחן את העובדים, ובחנו למעלה מ-36,000 עובדים יחד עם התאחדות הקבלנים, זה משלחת שאנחנו - -

ראול סרוגו :

למדינת ישראל אין מספיק הסכמים עם הרבה מדינות, לצערי הרב, ולכן כרגע כל הביצים בסל אחד של הודו.

יהודה מורגנשטרן :

אלה ה-20,000, אבל העברנו עוד 10,000 עובדים בפרטי.

ינון אזולאי (ש"ס) :

יש לנו חוק לגבי הדיור הציבורי - מדובר באנשים הכי חלשים והכי מסכנים שאנחנו פוגשים ביום יום - שעבר בקריאה טרומית. לצערי, אנחנו מרגישים שיש איזה שהוא מחסום דווקא מהכיוון של משרד השיכון. היה כסף שהיו אמורים לקנות איתו דירות אחרות בדיור הציבורי. אני רוצה לדעת מה היה עם הכסף הזה, עם שני המיליארד, אם השתמשו או לא השתמשו בזה, ומה עושים עכשיו בשביל לקדם את החוק הזה, להחזיר את החוק הזה.

משה נקש :

נכנסו מעל 14,000 עובדים זרים מתחילת המלחמה: 2,850 עובדים במסלול הפרטי, מעל 2,200 עובדים במסלול הבילטרלי, ועוד 9,000 עובדים במסלולים נוספים. היו בעיות אובייקטיביות שמנעו את הכניסה של העובדים, בין היתר הנושא של אזהרת המסע שפורסמה בהודו, אבל אנחנו אחרי האירוע הזה. אני מקווה שהקצב של הכניסות יגדל בימים הקרובים, כדי שנוכל קצת לצמצם את הפערים.

ראול סרוגו :

האם יש לך דרישות מהאוצר?

ינוו אזולאי (ש"ס):

יש לך דרישות מהאוצר שלא נענו?

משה נקש:

במסגרת החלטת הממשלה שעברה בשבוע שעבר אנחנו אמורים לקבל תקנים משמעותיים.

ראול סרוגו:

לפיקוח. מה עם תקנים כדי לאשר ויזות? צוואר הבקבוק נמצא אצלך באישור ויזות, אתה זקוק לתקנים נוספים ולתקציבים נוספים מהאוצר. אני לא מבין למה אתה לא מקבל את זה.

משה נקש:

עברה החלטת ממשלה שאמורה לתקצב אותנו בעשרות תקנים בשביל הדבר הזה. כבר התחלנו לגייס. אנחנו פועלים במרץ בעניין הזה, ואני מקווה שיהיו בשורות בקרוב עבורכם ועבור כולנו.

היו"ר משה גפני:

אדוני המנכ"ל, בקשה.

יהודה מורגנשטרן:

העלה פה חבר הכנסת את העניין של הדרוזים. החלטת ממשלה 716 הסתיימה ואנחנו עובדים כרגע על החלטת ממשלה נוספת. נביא בשבוע-שבועיים הקרובים את הנושא של סבסוד הקרקעות. לגבי התקציב, אני לא מכיר החלטה שלנו להסיט תקציב.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

אני מציע לך לבדוק.

יהודה מורגנשטרן:

בדקתי. עברו 14 מיליון שקל לשוטף לא כהחלטה שלנו לא לתקצב תכנון. כל מה שהיה בבסיס ההחלטה הקודמת, שזה מאות מיליוני שקלים, יצא בשנת 2022 ושנת 2023. אנחנו מחכים להשלמת ההחלטה החדשה שתעבור לשנת 2024 ותמשיך לממש את אותם דברים.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

ואם ההחלטה תבוא באוקטובר?

יהודה מורגנשטרן:

תוך כדי שדיברתי פה התכתבתי עם משרד רוה"מ כדי לנסות ולהביא את זה ביום ראשון. אני לא רוצה להתחייב, לכן אני אומר שזה יהיה בשבועות הקרובים.

חמד עמאר (ישראל ביתנו):

אתה מדבר על כוחות הביטחון, לא על התכנית הכללית.

יהודה מורגנשטרן:

כן, קודם כל לבוא ולאפשר את שיווק המגרשים לכוחות הביטחון. לגבי החברה הערבית, יש לא מעט כסף שהוקצה בהחלטת ממשלה 550, כשכל התקציב יצא ונוצל בשנת 2023. גם אם היו עיכובים בהחלטה 550 במשרדים אחרים, במשרד שלנו השר הנחה להמשיך ולהוציא את הכספים כרגיל. הוצאנו מאות מיליוני שקלים, קרוב למיליארד שקל.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

תשלח את הנתונים לוועדה.

יהודה מורגנשטרן:

אפשר. הנתונים האלה הם לא נתונים חסויים, הם נתונים שמתפרסמים.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

מה לגבי 2024?

יהודה מורגנשטרן:

ב-2024 ממשיך אותו דבר. בעקבות המלחמה היה קיצוץ "פלאט" של 15% בכל החלטות הממשלה.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

לא היה קיצוץ "פלאט" של 15% לכולם, היה קיצוץ "פלאט" של 5% לכולם.

יהודה מורגנשטרן:

אני לא מכיר "פלאט" בגובה אחר להחלטת ממשלה 550.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

זה "פלאט" ל-550, לא לכולם.

יהודה מורגנשטרן:

אין שום קיצוץ ייעודי בהחלטה 550 בשנת 2024. אותו קיצוץ שהיה על כלל החלטות הממשלה יחול גם על זה.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

מה זאת אומרת אין? אתה שומע מה שאתה אומר? הקיצוץ בכל שאר החלטות הממשלה היה 5%, לא 15%.

יהודה מורגנשטרן:

אני לא מכיר קיצוץ אחר בהחלטת ממשלה ספציפית.

דוריה גנות:

כולם מכירים את ה"פלאטים" שאושרו בליל התקציב.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת):

לא כולם מכירים.

דוריה גנות:

אין שום "פלאט" מעבר ל"פלאטים" שהוחלו.

היו"ר משה גפני:

מה לגבי ההריסות בנגב?

יעקב קוינט :

יש צווים של היחידה לאכיפה במשרד האוצר והמשרד לבט"פ, כי זה יושב על התוואי של כביש 6. זה עבר בבתי משפט.

אימאן ח'טיב יאסין (רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת) :

זה לא עבר בתי משפט. יש תהליך של התדיינות.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל) :

המשפחה הזאת לא מתנגדת לעבור מתוואי כביש 6. התחלת העבודות על כביש 6 זה עניין של ארבע-חמש שנים.

יעקב קוינט :

אלה לא צווים של רמ"י.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל) :

אלה צווים שהתחילו אצלכם.

יעקב קוינט :

לא, אלה צווים של אבי כהן, של היחידה של אבי כהן.

היו"ר משה גפני :

האם היה צריך לעשות את כל התהליך כפי שהועלה על ידי חברי הכנסת?

יעקב קוינט :

השטח שפונה יושב על התוואי של ההרחבה של כביש 6.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל) :

לא היו נציגים מאצלך? שירה לא הייתה בהריסה?

יעקב קוינט :

היו נציגים.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל) :

שירה, האחראית על הקרקעות אצלך, הייתה חלק, הייתה נוכחת שם. יש שישה משרדי ממשלה שמתעסקים עם החברה הבדואית בקטע של הריסה. כל אחד אומר שזה לא הוא, שזה מישהו אחר. ליישוב אבו תלול הוצאתם צווים. כשפניתי לאנשים שלכם בדרום, הם אמרו לנו ללכת לרשות האסדרה כי זה בתוך הקו הכחול. כשהלכנו עם האנשים לרשות האסדרה, רשות האסדרה אמרה שאין לה כסף לתכנן ולתת פתרונות. אי אפשר להמשיך רק במדיניות של להרוס.

יעקב קוינט :

אין ספק שצריך הסדרה, ואנחנו גם מסייעים להסדרה. רק במועצת מקרקעי ישראל האחרונה העברנו החלטה שפותרת בעיה ומאפשרת להרחיב את ההסדרה. לצד זה, ואת זה חשוב להגיד, החוקים שמטפלים בהריסות הם לא בהכרח מותנים בהסדרה, אם זה חוק התכנון והבנייה ואם זה חוק מקרקעי ציבור (פינוי קרקע). כשבן אדם נכנס לקרקע לא שלו או לקרקע של המדינה, מוציאים לו צו בין אם יש לו מקום אלטרנטיבי לגור ובין אם אין לו.

יוסף עטאונה (חד"ש-תע"ל):

אני מדבר על משפחות בנווה מדבר ובאל קסום שמבקשות כבר שבע ושמונה שנים שתבואו לתכנן את השכונות, שתבואו להסדיר, רק שאף אחד לא עושה מעשה חוץ מלתת צווי הריסה. את הנוסחה הזאת צריך להפסיק. צריך לתכנן, צריך לתת פתרונות.

היו"ר משה גפני:

ינקי, אתה יכול לפגוש את חברי הכנסת שהעלו את העניין הזה כדי לנסות לשנות את ההתנהגות הזאת?

יעקב קוינט:

אני חושב שצריך ללכת לרשות להסדרת ההתיישבות הבדואית.

היו"ר משה גפני:

אדוני השר, אני מבקש שתסכם.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

תודה רבה ליושב ראש ועדת הכספים, הרב משה גפני, שמנהל את הישיבה הזאת בהצלחה מרובה. חבר הכנסת נאור שירי, אני אוחז בדעה שצריך ללמוד לימודי ליב"ה, רק השאלה מי זה שקובע מה זה לימודי ליב"ה.

נאור שירי (יש עתיד):

זה ולדימיר בליאק שאל, לא אני. אני הראיתי לך את המפה עם מטולה.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

אמרתם שכל סבסוד הדירות ניתן לחרדים. רק 79 דירות מתוך 1,000 הדירות שניתן להן סבסוד קיבלו החרדים, כל השאר היה למגזר החילוני והערבי. להשמיץ את הציבור החרדי כי ככה בא לכם, זה דבר --

ינון אזולאי (ש"ס):

אני שאלתי על חוק המכר, על הדיור הציבורי.

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

אנחנו עובדים על זה.

ינון אזולאי (ש"ס):

שמה?

שר הבינוי והשיכון יצחק גולדקנופף:

אנחנו מנסים להביא עוד דירות, אבל זה לא רק תלוי בנו. זה תלוי בנו ובאוצר.

יהודה מורגנשטרן:

מאז שהשר מכהן קנינו קרוב ל-1,000 דירות. כשהיינו בוועדת הפנים לפני מספר שבועות, קיבלנו משימה לבחון איך אפשר לתת סכום – זה בדומה למאות אלפי שקלים שניתנים בדירה בהנחה - מבלי לדלל את מלאי הדיור הציבורי. בעוד חודש-חודש וחצי נציג את הדברים בוועדת הפנים, אחר כך נשב עם האוצר.

ינוו אזולאי (ש"ס):

על אלה שכבר נמצאים בתוך הדירות צריך להסתכל אחרת מאשר על איך שמסתכלים על האנשים שקונים דירה בהנחה.

יהודה מורגנשטרן:

נתתי את זה כאנלוגיה. נאמר בוועדה שאם נותנים מאות אלפי שקלים למעמד ביניים, קל וחומר צריך לתת למעמד הזה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

חוק המכר עבר במליאה לפני חצי שנה. להגיד עכשיו שהוועדה תדון בעוד חודש וחצי - -

היו"ר משה גפני:

אני מבקש תשובות יותר מוקדם. אני מבקש לזרז את זה עד כמה שאפשר, כולנו מעוניינים בזה.

מיכאל מרדכי ביטון (המחנה הממלכתי):

יש אלפי משפחות שממתינות לקנות את הדירות ומתדפקות על דלתנו.

היו"ר משה גפני:

אדוני השר, אני מבקש להודות לך בשם ועדת הכספים. אתה רואה שלא קל פה, כמו שלא קל המצב. אנחנו מתפללים לקדוש ברוך הוא שיהיו ימים טובים יותר, אנחנו באמת נמצאים במצוקה גדולה. נמצאות פה משפחות החטופים שכואב לנו הלב יחד איתן.

נאור שירי (יש עתיד):

אפשר גם מעבר לתפילות לעשות מעשים. תפילות זה בסדר, אבל לא רק.

היו"ר משה גפני:

אני מודה לך, אדוני השר, אני מודה למנכ"ל ולצוות המקצועי, אנחנו מודים לך על דיון הלא קל שאנחנו בעזרת השם נמשיך.

הישיבה ננעלה בשעה 13:05.